

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknem, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni »Dobrodo« v Gocvu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 pa v tiskarni »Slovenija« v gozdu pod Vojskem pri Idriji. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženi Evropi.

ŽE PRI PRVIH GLASOVANJIH VLADA V MANJŠINI

Opozicija je v poslanski zbornici dosegla bistveno izboljšanje zakona o pokojninah

Izboljšani člen 3 določa zvišanje pokojnin od 10 do 50 od sto - Popravek je bil odobren z dvema glasovoma večine

RIM, 27. — V poslanski zbornici je bila Andreottijska vlada že danes porazena, ko je šlo za glasovanje o popravkih členov zakonskega dekreta o pokojninah. Prišlo je do zapletenega položaja, saj so nekateri poslanci večinskih strank predlagali pomembno izboljšavo tretjega člena, čemur se je vlada uprla in je nato večina popravek umaknila. Toda komunisti so takoj vložili dobesedno enak popravek in nato tudi misovci. Prišlo je do tajnega glasovanja in popravek je bil odobren z dvema glasovoma večine.

Člen 3 zakona se nanaša na zvišanje minimalnih pokojnin INPS ter se bo z odobrenim popravkom zvišalo breme za državo za 153 milijard lir, zaradi česar se je tudi vlada uprla, da bi popravek sprejeli.

Člen 3 določa sedem stopenj zvišanja pokojnin INPS in to od 10 do 50 odst. Te stopnje so naslednje: pokojnine izpred 1. januarja 1952 se bodo zvišale za 50 odst., pokojnine od 1952. do 1957. leta za 40 odst., od 1958. do 1960. leta za 30 odst., od 1961. do 1962. leta za 25 odst., od 1963. do 1964.

popravek sprejet z dvema glasovoma večine. Opozicija je z dolgim aplavzom pozdravila rezultat glasovanja.

Brez težav za vlado so s 321 glasovi proti 212 zavrnili zahtevo komunistov in socialistov, da se pretvori vladni zakonski ukrep o zvišanju minimalnih pokojnin INPS v »dekret predjema«.

Do težav za vladno večino pa je prišlo, ko so razpravljali o minimalnih pokojninah. Vladni dekret namreč predvideva 30 tisoč lir za upokojence, ki imajo manj kot 65 let in 32 tisoč lir za starejše. Predstavnik opozicije se predlagali različne višine minimalnih pokojnin, ki so pa seveda vse višje od vladnega predloga. Demokristijan Ineloni pa je predlagal, da naj znašajo minimalne pokojnine 30 odst. po čline je znašal 257 in je bil torej

je torej v bistvu ponovil predlog sindikalnih konfederacij. Tudi tu je prišlo do razprave o oziroma, vendar je demokristijanski poslanec kasneje svoj predlog umaknil in so ga ponovili komunisti ter ga je zbornica z glasovi vladne večine zavrnila.

Na današnji seji so nato brez sprememb odobrili člen 4, ki se nanaša na invalidske pokojnine, člen 5, ki govori o nekaterih krivicih za zvišanje pokojnin in člen 6.

Razprava o popravkih se bo nadaljevala jutri popoldne. Vseh členov je 26.

Senat je danes odobril zakonski dekret, ki se nanaša na ukrepe v korist prebivalstva Mark, ki so bili prizadeji s potresom junija 1972. Odobrili so tudi podaljšanje olajšav za gradbeno industrijo in olajšav za prodajo nekaterih petrolejskih izdelkov.

speljati solidarnostno akcijo z bojem vietnamskega ljudstva proti ameriški agresiji.

V intervjuju glasilu KPF »Humanite« je Berlinguer dejal, da je namen konference opozoriti evropsko javno mnenje na zaostrelost ameriške agresije v Vietnamu in na eskalacijo bombardiranja proti jezovom, mestom in pristaniščem, kar je že zajelo obseg pravega genocida. Evropsko javno mnenje mora zahtevati, naj ZDA umaknejo svoje sile iz Indokine ter naj priznajo vietnamskemu ljudstvu pravico do nacionalne neodvisnosti in svobode. Berlinguer je govoril tudi o zahtevi, naj italijanska vlada končno prizna Demokratično republiko Vietnam, naj obsodi bombardiranje ter naj zahteva njegovo prekinitev.

POMPIDOU V ITALIJI

PISA, 27. — Francoski predsednik Pompidou je v spremstvu zunanega ministra Schumanna došel danes na dvodnevni obisk v Italijo. Na letališču v Pizi so ga pričakovali italijanski predsednik Leone, predsednik vlade Andreotti in zunanji minister Medici.

Politični pogovori med Pompidoujem in Leonejem so bili v vili San Rossore blizu Pize. V prijateljskem vzdušju sta se predsednika pogovorila o vprašanju sklicanja evropske konference o varnosti, o položaju na Sredozemlju in o pripravah za vrh »deseterice«, ki bi moral biti oktobra letos v Parizu. Leone je izrekel prepričanje, da je vrh potreben, in izrazil upanje, da bo dal konkretne rezultate. Podprl je tudi predlog, da bi bil sestanek v Parizu. Pompidou mu je pritrdil, poudaril pa je potrebo, da se izdela skupna linija in dogovorjen program, ki naj omogoči konkretne in učinkovite rešitve. Sledilo je kosilo, na katerem sta si predsednika izmenjala zdravici. Jutri se bosta Leone in Pompidou znova srečala.

V vili Torrigiani so bili popoldne na vrsti pogovori med Pompidoujem in ministrskim predsednikom Andreottijem. Tudi tu je bil seveda govor o evropskem združevanju ter o nameravanih pariskem vrhu, poleg tega pa še o odnosih z ZDA, z Vzhodom in z državami v razvoju, o pripravah za evropsko konferenco o varnosti ter o vprašanju uravnoteženega zmanjšanja vojaških sil v Evropi. Zaključnem delu razgovora med Pompidoujem in Andreottijem se je udeležil tudi guverner osrednje banke Carli.

Italijanski - francoski pogovori se bodo zaključili jutri.

Na sliki: Pompidou (levo) in Leone na poti v San Rossore.

OSTER SPOR MED LEVICO IN VEČINO DEMOKRISTJANSKIH POSLANCEV

V zaostrenem ozračju priprave zasedanja vsedržavnega sveta KD

Moro odločno proti procesu bipolarizma in za obnovo sodelovanja s socialisti

da je pred njimi dolga in težavna cesta, toda da je ta cesta zaprta. Moro nato razglablja, da bi bilo mogoče, če bi zakonodajno razdobje prišlo s prehodno, in najbolje, z enobarno vlado, da se premosti razdobje nejasnosti. Vlada pa se je poročila s svojo dolgoročno podobo, ki pomeni pranje in s tem tudi povzročanje bojazni, da gre za politični premik. Od tu izvira nesodelovanje republikancev, zaskrbljenost socialdemokratov in oporekanje levice KD.

Moro nato pravi, da je liberalna stranka nedvomno demokratična in da je treba upoštevati njen težavni položaj, ko predstavlja mejo proti vedno bolj nevarni desnici. Ne sme pa se pozabiti, da gre pri tem za alternativno politiko levega centra. Velika napaka je, če ne upoštevamo bistvene pomena politike levega centra v odnosu do preostalih vprašanj v državi. Politika levega centra pomeni prehod socialistične stranke s pozicije protesta na sodelovanje, pomeni razširitev demokratične osnove države in pomeni predstavništvo vseh socialnih sil. Ta politični okvir sedaj najbrž ni samo odstranjen s dnevnega reda, temveč je razbit. Vendar pa Moro nadaljuje, da »še vedno upa«.

Moro nato zagotavlja lojalnost leve struje glede odnosov do vlade.

V tem ozračju pripravlja Krščanska demokracija zasedanje vsedržavnega sveta, na katerem bo levica obrazložila svoje negativno stališče do vlade. Moro izraža prepričanje, da bo še sedaj prišlo do politične razprave, ki naj pripravi kongres ter upanje, da stvari niso dokončne in da so možni drugačni politični zaključki. Pri tem se sklicuje tako na kongres PSI kot na kongres KD, ki bosta pomembna dogodka, da se razjasni politični položaj po volitvah. V tej zvezi Moro nadaljuje, da gre tudi za važne odgovornosti drugih strank ter ocenjuje stališče socialdemokratov in republikancev.

Vendar pa gre predvsem za odnose med KD in PSI in v tej zvezi Moro zavrača proces ustvarjanja bipolarnosti, ki bi bil v italijanskih pogojih škodljiv ter bi se ustvarila večina, ki bi se sicer zavedala svoje avtonomije in svoje odgovornosti, bi pa se morala ostro spopasti v parlamentu z velikimi silami leve in tudi z onimi, ki niso v parlamentu, ki pa obstajajo v državi.

V zaključku pa se Moro obrača do socialistične stranke in pravi, da se od nje pričakuje pozitivni program, kako bi resno in odgovorno vladali ter končno pravi Moro, da se lahko PSI vrne v igro, vendar tako, da se jasno loči od komunistične partije.

Ozja komisija, ki jo je včeraj imenovala direkcija PSI za preučitev raznih predlogov ter za kongres stranke, je danes pričela z delom in je ugotovila, da v bistvu ni nobenih razlik med predlogoma De Martina in Mancinija glede šolstva, zdravstva in prometa. Govorila so tudi o pogojih za morebitni povratek socialistov v vlado.

Predstavnik avtonomistične stranke socialistične stranke so se danes sestali z Nenni, s katerim so govorili o notranjih odnosih v stranki. Dogovorili so se, da avtonomisti ne morejo sprejeti enotnih rešitev, temveč da mora na kongresu priti do izraza jasnost stališča notranje stranke. Zaradi tega so tudi sklenili, da bodo avtonomisti predložili lastno resolucijo,

Seja jugoslovanske vlade

(Od našega dopisnika)

BEOGRAD, 27. — Na včerajšnji seji je zvezi izvršni svet pod predsedstvom Dr. Vratuše odobril predlog zakona o osnovnih pogojih za poslovanje jugoslovanskih državljanov v tujini. Zakon predvideva pogoje za organizirano zaposlitev in vrsto ukrepov za zaščito jugoslovanskih delavcev v tujini. Izvršni svet je nato preučil poročilo jugoslovanske delegacije na zadnjem zasedanju SEV.

Govorili so o uvozu sadja, zeleznice, perutnine, mlečnih izdelkov, krmil in industrijskih izdelkov široke potrošnje, ki jih ni dovolj na tržišču. S tem uvozom so zagotovili izboljšanje na tržišču in uravnoteženje cen.

Razpravljali so tudi o zakonu o prometu mamil, tako da se zaščiti zdravje državljanov in omogoči promet z mamil samo za medicinske in zdravstvene namene.

B. Ratković

Konferenca evropskih komunističnih partij za Vietnam v Parizu

PARIZ, 27. — Na sedežu francoske KP se je danes začela konferenca evropskih komunističnih in delavskih strank za Vietnam. Prisotne so delegacije iz 27 držav. Delegacija KPI vodi generalni tajnik Berlinguer, sovjetsko predstavništvo pa član politbiroja KP SZ Boris Ponomarev. Navzoč so tudi delegati KP Španije in Portugalske, katerih imen niso sporočili.

Na dnevnem redu konference je proučitev načina, kako učinkovito

MESTO JE ŠE VEDNO V ROKAH OSVOBODILNIH SIL

Sajgonska vlada prisiljena priznati da njene čete niso zavzele Quang Trija

Partizani zavzeli važno vladno postajanko blizu Hueja Dokument hanojske vlade o ameriških zločinih v Vietnamu

SAJGON, 27. — Mesto Quang Tri, ki so ga sile južnovietnamske FNO osvobodile 1. maja, je še vedno trdno v rokah partizanov. Radio Hanoi in severnovietnamski tisk sta danes denitrirala trditve kolaboracionistov in Amerikanov, po katerih naj bi vladne čete zavzele trdnjavo v središču mesta, nakar pa so tudi v Sajgonu morali priznati, da so bile včerajšnje trditve lažne. V ameriških krogih v južnovietnamski prestolnici se je celo zvedelo, da se vladne čete umikajo iz središča Quang Trija in da so za sedaj opustile vsak poskus, da bi zavzele trdnjavo.

Celo uradni glasnik južnovietnamskega vrhovnega poveljstva v Sajgonu je povedal, da so oddelke padalcev umaknili iz Quang Trija, da bi jih uporabili v bojih na nekem drugem področju. Vse kaže, da gre za pravi beg z bojišča.

Radio Hanoi je danes sporočil, da noben vojak vlade v Sajgonu ni vstopil v Quang Tri. Vest o zavzetju mesta so samo deli Nixonove propagande. Radio je tudi sporočil, da je sajgonski predsednik Thieu obljubil nagrado dveh milijonov dolarjev (več kot milijardo lir) prvemu vladnemu oddelku, ki bi postavil južnovietnamsko

sko zastavo v Quang Triju, kar pa se še ni zgodilo. Tudi severnovietnamski tisk poudarja, da so vesti o zavzetju Quang Trija »nova Nixonova farsa« ter ugotavljajo, da je ameriško vojaško poveljstvo že pred enim mesecem objavilo vest o zavzetju mesta. Ti izmišljeni uspehi so po mnenju hanojskega tiska sad epihološke vojne, s katero skušajo Američani okrepiti moralno sajgonskih vojakov ter zajeti val pobežev in sovražništva. Časopisi dodajajo, da Nixon in Thieu nujno potrebujejo v tem trenutku kak vojaški uspeh, česar pa nista mogla doseči kljub masovnemu posegu ameriškega letalstva.

Pač pa so osvobodilne sile pretleto noč zavzele kolaboracionistično bazo »Bastogne«, eno glavnih vladnih oporišč pred bivšo cesarsko prestolnico Huejem. Partizani so zasedli tudi drugo oporišče na tem področju, bazo podlrgi kilometer daleč od baze »Bastogne«. Ameriško letalstvo je danes vs dan bombardiralo oporišči ter skušalo uničiti vojaške naprave, ki so jih bežeči vojaki pustili nedotaknjene. Bazo »Bastogne«, ki je kakih 20 kilometrov zahodno od Hueja, so partizani prišli zavzeti že 29. aprila, na začetku sedanjega obsevanja. Ponejze so se sile FNO umaknile iz baze, ki so jo ponovno zasedli Sajgonci.

Glede zločinov proti prebivalstvu Južnega Vietnama pa je v memorandumu rečeno, da sta med 30. marcem in 22. junijem ameriško letalstvo in sedmo brodogoj izstrelila 218.700 ton bomb in drugih izstrelkov. Na tisoče ton bomb je padlo na mesto Quang Tri z namenom, da bi uničili tamkajšnje trdnjave.

Namen te zaostrelosti — nadaljuje memorandum — je nadaljevati vietnamizacijo vojne, ohraniti ameriško nadvlado nad Južnim Vietnamom s pomočjo Thieujevega lutkovnega režima, ohraniti razdelitev Vietnama, preprečiti »velikemu zaledju iz Severa«, da bi pomagal evropski fronti na Jugu« in končno zagotoviti si pozicijo sile na pogajanjih, da bi lahko prisilili vietnamsko ljudstvo, da sprejme ameriške pogoje. Dokument končno ugotavlja, da je načrt vietnamske zavezništvo zapisan neuspehu ter da je edina pot iz krize v resnih pogajanjih na osnovi predloga v sedmih točkah južnovietnamske revolucionarne vlade. Poleg tega morajo ZDA takoj prekiniti bombardiranje Severnega Vietnama ter odpraviti blokado njegovih pristanišč.

Na sliki: Pompidou (levo) in Leone na poti v San Rossore.

PRIPRAVE ZA POLET SKYLAB

HOUSTON, 27. — Znanstveniki ameriške vesoljske ustanove NASA se že pripravljajo na drugo fazo raziskovanja vesolja. Kot je znano, se bo prva faza zaključila v kratkem z zadnjim poletom serije Apollo, ko bosta zadnja dva ameriška kozmonavta v tem desetletju stopila na naš naravni satelit.

Znanstveniki se bodo nato vsaj za eno desetletje posvetili raziskovanju omejenega pasu vesolja, ki obdaja našo Zemljo. V ta namen

so izdelali načrt za polet serije Skylab. Ta načrt predvideva izstrelitev vesoljskih laboratorijev, ki bodo krožili okoli našega planeta. V teh vesoljskih ladajah, ki bodo sedaj večje in udobnejše kot sedaj, bodo kozmonavti izvedli več poskusov in bodo tudi preživeli daljšo dobo. Načrt Skylab je po mnenju tudi zaradi sodelovanja med ameriško in sovjetsko vesoljsko ustanovo. Laboratoriji bodo zgradili tako, da bodo lahko ob njem pristale tudi sovjetske ladje.

Ameriški kozmonavti so se že začeli uriti za polet serije Skylab. Robert Crippen, William Thornton in Karol Bobo so danes začeli vaje v posebni sobi, v kateri bodo obnovili vse pogoje življenja v vesoljskem laboratoriju razen breztežnosti stanja. V tej sobi bodo preživeli 60 dni, da bi zdravilni preučili učinke, ki jih lahko ima daljše bivanje v vesolju na človeško telo. Na sliki: trije ameriški kozmonavti stopajo v posebno stelo vadnico.

PREDSEDNIK ZDA ZAOSTRIL POLEMIKO S SEKRETARJEM OZN

Nixonov nesramen napad na Waldheima

Obtožil ga je, da je »činavec« ter da je preslepila severnovietnamska propaganda, ni pa zanikal bombardiranja jezov

WASHINGTON, 27. — Izjava generalnega sekretarja OZN, Kurta Waldheima, o ameriskem bombardiranju severnovietnamskih jezov je tako razburila Nixona, ki očitno ni viden, da ga kritiziral v tako visokih forumih, da so mu — kot kaže — naravnost odpovedali živci. Samo tako si namreč lahko razlagamo današnji presenetljivi in izredno nesramni napad šefa Bele hiše na voditelja svetovne organizacije.

Nixon je na današnji tiskovni konferenci obtožil Waldheima, da ga je preslepila severnovietnamska propaganda in da se je »činavec« poslužil dvojnega merila, ko ni obsodil »zločinskih dejanj« Severnega Vietnama. Manjka le samo, da ga ne bi obtožil, da je agent Hanoja.

Kot je znano, je generalni tajnik OZN samo opozoril na nevarnost, da bi bombardiranje jezov lahko povzročilo poplave s katastrofalnimi posledicami za civilno prebivalstvo. Rami predstavnik ameriške vlade, od zunanjega ministra do delegata v OZN, so že v preteklih dneh protestirali zaradi Waldheimovih izjav, danes pa je očitno Nixon smatral za potrebno, da se še sam spusti v dokaj žolčno polemiziranje.

Ameriški predsednik kajpak ni mogel zanikati, da bi ameriško letalstvo bombardiralo tudi jezove, vendar je ponovil oguljeno tezo, po kateri je prišlo do nenamernega ter da je povzročena škoda neznatna. Dejal je, da bi kritiziral v tako visokih forumih, da so mu — kot kaže — naravnost odpovedali živci. Samo tako si namreč lahko razlagamo današnji presenetljivi in izredno nesramni napad šefa Bele hiše na voditelja svetovne organizacije.

DANES

Opozicija je v poslanski zbornici postavila vlado v manjšino in je odobrila bistveno izboljšanje dekreta o pokojninah, zaradi česar je narasel izdelek za zvišanje pokojnin za 153 milijard lir.

Južnovietnamske kolaboracionistične čete niso zavzele Quang Trija. Iz včerajšnjih poročil z bojišča je razvidno, da se vladne enote umikajo iz mesta, medtem ko partizani nadaljujejo svoje napredovanje na bivšo cesarsko prestolnico Hue.

Sinoči je bila na Šentjakobskem trgu v Trstu profitašistina manifestacija, ki se je udeležilo veliko število ljudi, predvsem mladine. Govorniki, bivši partizan Dušan Košuta in zgodovinar Enzo Santarelli sta poudarila predvsem dejstvo, da je antifa-

šistično zavezništvo demokratov, neglede na njihovo idejno opredeljenost, jamstvo za omikam napredka in enakopravno sožitje tu živčih narodnosti.

Skupina radikalcev in pripadnikov drugih struk, ki se je podala na profilmilitaristični pohod, je včeraj pripelala v Gorico. Čeprav so imeli dovoljenje, jim je gorška kvestura prepovedala pohod po že najavljenem programu. Zaradi tega in tudi zaradi izredov fašističnih razgrajev, se je zborovanje v ljudskem vrtu začelo s presejanjo zamud. Organizatorji so tudi ostro protestirali, kar jim je gorška občina preklicala dovoljenje za uporabo telovadnice v zavodu L. nassi. Kjer bi morali znani italijanski odvetniki govoriti zbrani množici o vojaškem pravosodju.

SKUPINA KMETOV IZ DOLINSKE OBČINE PREJELA OBVESTILA

Odklanjamo krivični sistem «začasne zasedbe» zemljišč

Na vidiku gradnja novih naftovodov - Pravično naj plačajo zemljišča in naj se upoštevajo koristi naše narodne skupnosti

Naftovod Trst Ingolstadt se širi, gradnja nove rezervoarje in zasedajo nove površine zemljišč pri Dolini. Poleg tega nameravajo zgraditi nov naftovod Trst - Avstrija, kar naprave in cevi dosejajo naftovoda družbe SIOT ne zadostujejo za potrebe Avstrije. Širi se tudi čistilnica Aquila v Javljah, ki namerava zgraditi svoj naftovod, oziroma «benicinovod» do Palmanove, podjetje ENI pa hoče zgraditi naftovod Trst - Portogruaro, za kar bi samo pri Dolini zasedli 15 ha zemljišč. Tržaško pristanišče naj bi torej postalo center za razpečevanje nafte. Promet skozi tržaško luko bi se torej močno dvignil, toda le na račun pretoka nafte. Pri tem je treba še omeniti, da niso zamrli načrti o izgradnji velike čistilnice Vincor pri Orehu. Vse to spada v okvir petletnega razvojnega načrta dežele Furlanije - Julijske krajine, spodbuda k temu pa je skrb za ohranitev Benetk.

Odložimo za drugič gospodarsko analizo vseh teh načrtov in poudarimo, kakor tudi presojanje posledic ekološkega značaja, to je glede zaščite naravnega okolja. Če se o teh zadevah govori, pomeni, da se nekaj pripravlja, kdor pa se peča z naravo, ima precej pod palcem in dobre veze na najvišji ravni.

Novi rezervoarji in novi naftovodi pomenijo predvsem nove zasedbe zemljišč, nove služnosti, nove razstavitve, oziroma «začasne zasedbe» zemljišč. Kaj to pomeni, žal, dobro vemo iz dosedanjih izkušenj, pomeni nadaljnje obubožanje naših ljudi.

Po tem splošnem uvodu naj omenimo najnovejši primer. Pred nekaj dnevi je 15 posestnikov iz Doline, Boljuna in Makovlje prešlo od gradbenega tehnika Francisa Aquilante pisarno obvestilo, da je bil z dekretom predsednika državnega odbora Berzantija imenovan kot izvedenec za določitev odkodnine zaradi «začasne zasedbe» navedenih zemljišč in da bo ogled parcel 25. julija o. l. določeni uri. Gre za parcele (njuje in vinogradi) v «Trnčju», to je na levi strani ceste Makovlje - Dolina, malo naprej od križišča, kjer se cepi pot v Domjo in Trst, blizu novih rezervoarjev SIOT, ki namerava tu postaviti druge rezervoarje.

O krivičnosti postopka z «začasnimi zasedbami», ki ga odločno odklanjamo, smo že obsežno pisali ter poročali o energičnih nastopih in protestih Kmečke zveze. Nesmiselnost, žaljiva, krivična in najbolj škodljiva za prizadete lastnike je uporaba metode «začasne zasedbe» ker nikakor ne more biti govora o začasnosti in o zasedbi, če zemljišče zrna in tam zgradijo velike rezervoarje. Prav tako ne bi mogli trditi, da gre za «javno koristno delo». Edino pravično bi bilo, da se podjetje dogovori z lastniki za odkup in jim poštno plačilo zemljišča.

Vrh vsega tega pa morajo pri-

stojni organi in oblasti ob razstavitvah, če so zares nujne in potrebne za javno korist, upoštevati in šteti tudi interese naše narodne skupnosti, ki je že z dosedanjimi razstavitvami utrpela ogromno škodo.

Belcijev zakon o «fiskalizaciji» socialnih dajatev v pristaniščih

Poslanec Corrado Belci (KD) je predložil v zbornici zakonski osnutek, ki zahteva «fiskalizacijo», se

pravi prevzem v državno breme, socialnih dajatev na celotne meze pristaniških službenec. Na tak način, troji Belci, bi znižali vpliv visokih stroškov na pristaniško gospodarstvo in okrepili promet. Prevzem teh bremen, ki so iz leta v leto večji, bi državo (torej skupnost davkoplačevalcev) stalo 4 milijarde letno, ki jih danes plačujejo le nekatera pristanišča (med temi je — seveda — Trst) od skupnih 144 klasificiranih italijanskih luk.

Namesto sedanjih 22,5 od sto na meze in plače, bi pristanišča ustanove morale kriti le 14 odstotkov, ostalo pa bi plačala država. Teh 14 odstotkov, meni Belci, pa lahko posamezna pristanišča krijejo z večjo produktivnostjo.

SKUPNA MANIFESTACIJA NA ŠENTJAKOBSKEM TRGU

Enotnost protifašistov je jamstvo za demokratični napredek družbe

Govornika Košuta in Santarelli sta poudarila, da je antifasistično zavezništvo tudi najtrdnješe jamstvo sožitja enakopravnih narodnosti v naših krajih

Dušan Košuta govori množici na sročni enotni antifasistični manifestaciji na Šentjakobskem trgu

Na Šentjakobskem trgu so se včeraj zvečer zbrali slovenski in italijanski protifašisti, med njimi mnogo mladincev, da ob spominu na obletnico 25. julija 1943, ko je kralj dal aretirati in v rešilnem vozu odpeljati poraženega Mussolinija in ko so fašistični hierarhi bežali iz svojih palač ter skrivali naropana bogastva. Ta dan, so poudarili govorniki, prof. Fausto Falcone, partizan Dušan Košuta in zgodovinar Enzo Santarelli, se je uredil sen dolgoletnega boja italijanskih antifasistov, bil je prva zmaga svetovnega upora proti fašizmu, ki so ga prvi zanetili jugo-

slovanski narodi in Slovenci na teh tleh. Protifašistični shod na Šentjakobskem trgu pa ni pomenil samo obujanja spomina na sranofo fašizma, na njegov razgrajen imperializem, ki je obilil s krvojo Afrike, Španije, Albanije, Grčije in Jugoslavije, pomenil je veliko več. V trenutku, ko doživlja Italija hudo politično krizo in se pojavljajo kliče novega nasilja fašističnega se va, so tržaški antifasisti, mladi, stari, Slovenci in Italijani obnovili obvezo, da vsilijo z močjo enotnosti in demokratične omike izvajanje republiške ustave, ki je sad odpora in postavlja izven kaznivih dejanj samo negacijo omike in napredka: fašizem in njegove pomagale.

Burno ploskanje je sprejelo govor partizana Dušana Košute, ki je govoril v slovensčini, ki je med drugim ugotovil, da se seduh italijanske ustave marsikje ne spoštuje, kršijo se tisti čeni, ki danes nimajo oblasti niso po godu. Sami smo pričali, kako se vsak dan tudi zaradi malenkosti obsojajo antifasisti, fašistični plačancem pa opuščajno, nasprotno, njihove zločine celo prikrivajo.

Almirante danes hujša svojo sodo, naj vzpostavi red, toda ta red — je dejal Košuta — je že okrvavil Grčijo, Španijo, Turčijo. Košuta je v nadaljevanju dejal, da morajo tržaške oblasti onemogočiti zločinski dejavnosti skupine pobolniti. Postaviti je treba pred sodišče in ustrezno kaznovati zločince, ki so odgovorni za umore v Rižani.

Košuta je omenil nato premik na desno in Andreottijev centristem. Rekel je, da mora ta vlada odstopiti, saj je zankanje najmanj 15

(Nadaljevanje na 6. strani)

Danes v Šempolaju nagajevanje vinogradnikov

Danes ob 19.30 bo v gostini Gruđen v Šempolaju nagajevanje vinogradnikov, ki so se udeležili letošnje razstave domačih vin v Nabrezini.

Septembra v Trstu XXVI. zdravniški dnevi

Od 14. do 16. septembra bodo v našem mestu priredili XXVI. zdravniške dneve. Ta pomembni znanstveni dogodki, ki ga pripravljajo poseben izvršni odbor ob sodelovanju državnega odbora za zdravstvo in higieno in pod pokroviteljstvom tržaške univerze, je postal za naše mesto že tradicija.

Letošnji zdravniški dnevi pa ne bodo nekaj posebnega samo za naše mesto temveč bodo nekaj novega za Evropo sploh. Prvič se bodo namreč znani kirurgi in znanstveniki spoprijeli na takem simpoziju s problemom obkroga hrbeničnega mozga.

Zdravniških dnevoev se bodo udeležili med drugimi tudi prof. Bes (Francija) in prof. Zulch (Nemčija), ki bodo predavali o možgan-

OD 31. JULIJA DO 6. AVGUSTA

Teden dni prijetnega vzdušja v okviru «Miljskega avgusta»

Na prazniku bodo nastopile številne glasbene skupine iz raznih krajev - Nagrade za najboljšo gastronomske kioske - Nastop folklorne skupine «Emona»

Bliza se miljski avgustovski festival, ki ga vsako leto prireja občinska komisija za razvoj turizma. «Miljski avgust 1972», kakor so nadelj naziv letošnjemu praznovanju, bo trajal od ponedeljka, 31. julija, do nedelje, 6. avgusta. To bo teden prazničnega vzdušja na vsem večernem območju, ki ga bodo dan za dnem pozivilje najrazličnejše glasbene in folklorne skupine iz raznih krajev.

Program se bo začel, kot rečeno, v ponedeljek, 31. julija, ob 21. uri, z nastopom ansambla lahke glasbe «Musical», ki ga vodi A. Vodopivec. V torek ob 17. uri bodo miljske pustne skupine otvorile gastronomske kioske. Zvečer bo na Trgu Marconi nastopil glasbeni ansambel «The Joker's». Naslednji dan bodo predvajali na glavnem trgu kratkometražne filme z letosnjega pustnega spreveda.

V četrtek zvečer bodo priredili Tretji mednarodni rally pevcev ob sodelovanju znanega orkestra «The Ghenga's Friends». V petek bo na programu viretskega predstava, ki jo bo priredila pustna skupina Ongia. Na predstavi bo nastopila tudi pevka lahke glasbe Vanda Comisso. V soboto bo na Trgu Marconi nastop slovenske folklorne skupine «Emona». Miljski praznik se bo zaključil v nedeljo, 6. avgusta, z slavnostnim nastopom godbo na pihala, ki so nastopile tudi na letošnji pustni slovesnosti. Prijeten večer bodo zaključili znameniti praporščaki iz Borgovada pri Ferrari.

V primeru slabega vremena bodo predstave in nastopi v občinski telodavnici v Ul. D'Annunzio. Pijače in prigrizke bo seveda dovolj za vse, najboljšo gastronomsko kioske pa bodo nagradili.

Na cesti Bazovica — Trst trčenje štirih avtov

Včeraj popoldne, okrog 14. ure, se je na cesti Trst-Bazovica na znanem «ovinku smrti», pripetila slikovita prometna nesreča, v kateri so ostali štirje avtomobili popolnoma uničeni, vse osebe, ki so se vozile v njih pa so skupile skoraj brez praske.

Do nesreče je prišlo zaradi prenapetosti voznega avtomobilistov in pa seveda zaradi spolke asfalta. Nesrečo naj bi zakrivil 43-letni Davor Markov, ki je vozil osebni avto reške registracije iz Bazovice proti Trstu. Na ostrem ovinku ga je tako zaneslo na levo stran, da je čelno treščil v nasproti prihajajoči fiat 1500 turinske registracije. Druga dva osebna avtomobila, ki sta sledila turinskemu, se nista mogla pravčasno izogniti kupu pločevine na cesti in tako treščila v oba popolnoma uničena avta. Iz razbitin avtomobilov so vsi potniki izšli brez praske. Edino letozno fiat 1500 in njegovi 10-letni hčerki in v glavnih bolnišnicah razkuzili nekaj prask po obrazu ter ju odsvolili.

Odkrili so truplo moškega, ki je umrl pred 10 dnevi

Včeraj popoldne, okrog 13.30, so agenti letalskega oddelka kvesture na telefonski poziv neznanca prišli v Ul. Tigor 6. Pred vhodom v stanovanje je čakala skupina stanovalev in povedala, da prihaja iz stanovanja v pritličju hiše vonj po plinu. Agenti so takoj zašli, kaj se je zgodilo, in zato poklicali na pomoč gasilce. Ti so s silo odprli vhodna vrata stanovanja in v protiplinjskih maskah vdrli v samo stanovanje. Vonj po plinu, ki je nastil ves prostor, je bil neznošen. V edini sobi stanovanja so zagledali truplo 49-letnega Oskarja Vattovanija, ki je ležalo počez na podu. Na kraj odkritja je prišel tudi dežurni zdravnik RK dr. Carli. Ta je ugotovil, da je možki umrl za srčno kapjo in sicer pred približno desetimi dnevi.

OBČINA TRST

XII. oddelek - Javna dela
Urad za regulacijski načrt in Tehnična prometna služba
Trst, 19. julija 1972
Prot. št. XII/P.R. — S.T.T.
419/2 — 72

OBVESTILO

Varianta splošnega občinskega regulacijskega načrta, odobrenega z odlokom predsednika občinskega odbora št. 179/Urb. z dne 16.12.1969, na področju Sv. Sergija, sprejeta s sklepom občinskega sveta št. 455 z dne 11. julija 1972.

Varianta je deponirana v občinskem tajništvu z možnostjo, da si jo vsakdo ogleda.

ŽUPAN

upoštevajoč prošnjo občinske uprave, ki je bila 18. julija 1972 predložena predsedniku odbora dežele Furlanije - Julijske krajine za odobritev variante splošnega regulacijskega načrta na področju Sv. Sergija, sprejeta s strani občinskega sveta na dan 11. julija 1972 s sklepom št. 455; v smislu in na osnovi 9. člena zakona št. 1150 — Urbanistika z dne 17. avgusta 1942, spremenjenega in dopolnjenega z zakonom št. 765 z dne 6. avgusta 1967,

sporočam

1. da bo za 30 dni zaporedoma in sicer začeni z 28. julijem 1972 pa do 27. avgusta 1972 omenjena varianta deponirana v občinskem tajništvu pri Oddelku XII — Javna dela — Prehod Costanzini št. 2, šest nadstropje;

2. da bo v tem roku imel vsakdo možnost ogledati si jo in to v urah, ko ima občinstvo dostop v urade ter ob prazničnih dneh od 10. do 12. ure;

3. da lahko v roku 30 dni, začeni z dnem po zadnjem dnevu zgoraj omenjene objave in sicer do 26. septembra 1972, tako ustanove kot zasebniki predložijo pisemne «pripombe» na odgovarjajočem kolkovanem papirju in to z namenom, da meščani s svojim doprinosom sodelujejo pri izpolnitvi spremembe same.

ŽUPAN

dr. inž. Marcello Spaccini
GLAVNI TAJNIK
dr. Riccardo Vucusa

Prevajalka:
Maria Strekelj

OBČINA TRST

XII. oddelek - Javna dela
Urad za regulacijski načrt in Tehnična prometna služba
Trst, 19. julija 1972
Prot. št. XII/P.R. — S.T.T.
387/2 — 72

OBVESTILO

Varianta splošnega občinskega regulacijskega načrta, odobrenega z odlokom predsednika občinskega odbora št. 179/Urb. z dne 16.12.1969, na področju Proseka, sprejeta s sklepom občinskega sveta št. 454 z dne 11. julija 1972.

Varianta je deponirana v občinskem tajništvu z možnostjo, da si jo vsakdo ogleda.

ŽUPAN

upoštevajoč prošnjo občinske uprave, ki je bila 18. julija 1972 predložena predsedniku odbora dežele Furlanije - Julijske krajine za odobritev variante splošnega regulacijskega načrta na področju Istra-lunga, sprejeta s strani občinskega sveta na dan 11. julija 1972, spremenjenega in dopolnjenega z zakonom št. 765 z dne 6. avgusta 1967,

sporočam

1. da bo za 30 dni zaporedoma in sicer začeni z 28. julijem 1972 pa do 27. avgusta 1972 omenjena varianta deponirana v občinskem tajništvu pri Oddelku XII — Javna dela — Prehod Costanzini št. 2, šest nadstropje;

2. da bo v tem roku imel vsakdo možnost ogledati si jo in to v urah, ko ima občinstvo dostop v urade ter ob prazničnih dneh od 10. do 12. ure;

3. da lahko v roku 30 dni, začeni z dnem po zadnjem dnevu zgoraj omenjene objave in sicer do 26. septembra 1972, tako ustanove kot zasebniki predložijo pisemne «pripombe» na odgovarjajočem kolkovanem papirju in to z namenom, da meščani s svojim doprinosom sodelujejo pri izpolnitvi spremembe same.

ŽUPAN

dr. inž. Marcello Spaccini
GLAVNI TAJNIK
dr. Riccardo Vucusa

Prevajalka:
Maria Strekelj

POLOŽILI GA BODO DANES

Venec tržaške občine na spomenik na Proseku

Danes ob 18.15 oosta poždžupan Lonza in odbornik Dušan Hreščak položila v imenu tržaške občine venec na spomenik padlim borcem v NOB na Proseku.

Gledališča

POLITEAMA ROSSETTI

Drevi ob 21. uri bo pod taktirko Guida Cergolija prva predstava opere Lombarda in Ranzata «Cin-cin-la». Pod vodstvom režiserja Gina Landija bodo v glavnih vlogah nastopili Miranda Martino (Cin-cin-la), Gioiella Pediconi, Sergio Tedesco, Sandro Massimini, Carlo Rizzo, Luigi Falchetti in Orazio Bobbio.

Sceno so po zamisli Paola Breginje pripravili v scenski delavnici gledališča Verdi, kostumi pa so delo Salvatoreja Soldatija. Zbor gledališča Verdi je uvečbal Gaetano Riccitelli.

Vstopnice so na razpolago pri glavni blagajni v Pasaži Protti 2, tel. 36-372.

Pred kratkim je izšla nova velika plošča izbranih partizanskih napevov:

PESEM O SVOBODI

Partizanski invalidski pevski zbor in godba milice

Pesem o svobodi

Punkarska

Komandant Stane

Svobodna Slovenija

V borbi krvavi

Topničarska himna

Pesem XIV. divizije

Hej brigade

Na juris

Naša vojska

Domovina naša je svobodna

Hej tovariši

Bohor je vstal

Pesem XV. brigade

Jutri gremo v napad

Pesem o Titu

HELIDON STEREO

TRŽAŠKA KNJIGARNA
Ul. sv. Franciška 20
Telefon: 61792

OBČINA TRST

XII. oddelek - Javna dela
Urad za regulacijski načrt in Tehnična prometna služba
Trst, 19. julija 1972
Prot. št. XII/P.R. — S.T.T.
650/3 — 71

OBVESTILO

Varianta splošnega občinskega regulacijskega načrta, odobrenega z odlokom predsednika občinskega odbora št. 179/Urb. z dne 16.12.1969, na področju Istra-lunga, sprejeta s sklepom občinskega sveta št. 454 z dne 11. julija 1972.

Varianta je deponirana v občinskem tajništvu z možnostjo, da si jo vsakdo ogleda.

ŽUPAN

upoštevajoč prošnjo občinske uprave, ki je bila 18. julija 1972 predložena predsedniku odbora dežele Furlanije - Julijske krajine za odobritev variante splošnega regulacijskega načrta na področju Istra-lunga, sprejeta s strani občinskega sveta na dan 11. julija 1972, spremenjenega in dopolnjenega z zakonom št. 765 z dne 6. avgusta 1967,

sporočam

1. da bo za 30 dni zaporedoma in sicer začeni z 28. julijem 1972 pa do 27. avgusta 1972 omenjena varianta deponirana v občinskem tajništvu pri Oddelku XII — Javna dela — Prehod Costanzini št. 2, šest nadstropje;

2. da bo v tem roku imel vsakdo možnost ogledati si jo in to v urah, ko ima občinstvo dostop v urade ter ob prazničnih dneh od 10. do 12. ure;

3. da lahko v roku 30 dni, začeni z dnem po zadnjem dnevu zgoraj omenjene objave in sicer do 26. septembra 1972, tako ustanove kot zasebniki predložijo pisemne «pripombe» na odgovarjajočem kolkovanem papirju in to z namenom, da meščani s svojim doprinosom sodelujejo pri izpolnitvi spremembe same.

ŽUPAN

dr. inž. Marcello Spaccini
GLAVNI TAJNIK
dr. Riccardo Vucusa

Prevajalka:
Maria Strekelj

ZVEZA PARTIZANOV OPČINE

organizira dvodnevni izlet v Trnovski gozd. Odhod bo razdeljen na dva dela. Jutri, 29. t. m., odhod ob 16. uri z osebnimi avtomobili. Prenočišče pod šotori ali v primestnih senikih. V nedeljo, 30. t. m., odhod ob 7. uri z avtobusom izpred prosvetnega doma.

Izletniki morajo prinesiti s seboj žlico, vilice in porcelan. Tisti, ki gredo jutri pa tudi odejo za brez noč.

Vpisovanje pri trgovini pohištva Renar, Proseška 6.

Razstave

V Kraški hiši v Repnu je odprta razstava del prof. Avgusta Cernigoi. Razstavo si lahko ogledate ob nedeljah in prazničnih dnevih.

V občinski umetnostni galeriji na Trgu Unità je odprta svoja razstava slikar Vittorija Mottola, ki je za to priložnost pripravil veliko del. V glavnem bo ta pregled čez njegovo dejavnost zadnjih dveh let.

V gostini «3 porte» organizira Klub Trstina Arte razstavo del tržaškega slikarja Pina Caldera. Razstava bo odprta do konca meseca.

V koprski umetnostni galeriji Lada na Titovem trgu št. 4 je od 10. t. m. razstava del z naslovom «Grafika NOB». Na razstavi je zbranih nekaj 50 grafik najbolj znanih jugoslovanskih likovnikov.

Do 2. avgusta bo odprta razstava goriskega slikarja Mocchittija, ki so jo uredili v prostorih Avtonomne letovišcarske in turistične ustanove za Devin - Nabrezino v Sesljanu.

Od včeraj je v Mestni galeriji Pran razstava, ki nosi naslov Ars Estriae III. Razstava je odprta vsak dan od 10. do 12. ure ter od 17. do 20. ure. Na razstavi sodeluje s svojimi deli 23 slikarjev, med katerimi so tudi Zvest Apollonio, Janez Le nassi, Herman Pecarič, Jože Poljan in še nekaj drugih domačih slikarjev. Razstava bo odprta do 24. avgusta.

V ponedeljek, 31. t. m. bo v tržaški občinski galeriji na Trgu Unità odprta razstava svojih del slikar Livio Officcia. Razstava bo trajala do 8. avgusta.

Kino

MIRAMARSKI PARK. «Luči in zvoki» — Danes ob 21.30 «Der Kaisertrou» von Miramare v nemščini, ob 22.30 «Massimiliano e Carlotta» v italijanski.

Nazionale Zaprt do 11. avgusta zaradi počitnic.

Fenice 16.00 «Agente 007 in mission Goldfinger». Sean Connery. Barvni film.

Eden 16.30 «Morte di un professore» Barvni film. David Hemmings. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Grattacielo 16.30 «L'Idolo». Robert Lyons, Richard Thomas, Belinda Montgomery. Barvni film. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Excelsior 16.00 «Abuso di potere» Frederick Stafford in Marilou Taly. Barvni film. Prepovedano mladini pod 14. letom.

Ritz 16.30 «Godzilla furia di mostri» Barvni film.

Aurora 16.30 «Brivido nella notte» Clint Eastwood. Barvni film. Prepovedano mladini pod 14. letom. De luje klimatska naprava.

Impero 16.30 «Gli sposi dell'anno se condo». Jean Paul Belmondo. Barvni film.

Capitol 16.00 «Soldato blu». Barvni film. Prepovedano mladini pod 14. letom.

Cristallo 16.30 «Il faro in capo al mondo». Yul Brynner in Kirk Douglas.

V sredo so na železniški postaji v Sežani starši in sorodniki pričakali tabornike RMV (na sliki), ki so tri tedne tabornili skupaj z goriškimi taborniki v bližini Kočevja

PISMENO VPRAŠANJE SVETOVALCA BADALIČA ŽUPANU

ZABRANJENI PREHODI K MORJU DELAJO SKRBI PREBIVALSTVU

Na prehodih h grljanski in h kriški obali so zasebniki postavili kopalne kabine - vprašanje prilaščanja jurskega zemljišča

Občinski komunistični svetovalec Josip Badalič je naslovil na tržaškega župana Spacinija pismo vlog, v kateri vprašuje za pojasnila v zvezi s prodajami jurskih zemljišč in s prehodih h grljanski in h kriški obali.

Občinski svet je na svoji zadnji seji dne 4. julija 1972 med drugim sprejel tudi sklep za oddajo v najem 800 kvadratnih metrov jurskega zemljišča, na «Mali rovin» pri Proseku in na katerem naj bi nek zasebnik namestil kioske za prodajanje raznih specialitet. Zadeva bi ne vzbudila pozornosti in ogorčenja, če bi si tisti zasebnik ne ogradil kor 3000 kvadratnih metrov zemljišča namesto 800, kakor je bilo prvotno določeno in sklenjeno. Ker je bila grobo kršena najeminska pogodba, sprašuje svetovalec Badalič župana in pristojnega odbornika, kako bo v tem primeru ukrepala tržaška občina.

V nadaljevanju svoje pismene vloge omenjeni svetovalec vprašuje pristojnega odbornika, če mu je kaj znano v zvezi s prehodih, ki vodijo v obalne ceste h grljanski in h kriški obali. Nekaj takih prehodov je zadnje čase popolnoma nedostopnih, ker so si razni zasebniki zgradili ravno na stezah, ki vodijo k morju in so jih domaćini dolga leta uporabljali, ne da bi jih bilo nikoli preprečeno. Do prvega takšnega primera je prišlo pod Kriškimi, na kraju, ki mu pravijo «Na skrlis», približno 200 - 300 metrov od stopnišča, ki vodi h kriškemu pristanišču, ki vodi h kriškemu pristanišču. Zasebnik zgradil takšno kabinu in s tem onemogočil prehod k morju. Domačin pravijo, da je ta pot običajna, zato svetovalec sprašuje pristojnega odbornika, ali so dovoljeni ali ne tisti zasebniki lasti pravico do omejenega steza.

Na drugi strani omenjenega stopnišča je tudi podobna steza, ki so jo dolga leta uporabljali vsi kriški vinogradniki in ribiči in je danes zagrabljena. Približno na polovici steze, ki meri v širino 1,2 m, stojijo železna vrata, na njih pa napis: zasedba lastnika in pozor na psa. Obi navedena primera, ki so zadrževanja krajevnega prebivalstva nista edina, sta povzročila začudenje in ogorčenje ljudi, ki so, kot rečeno, vrsto let uporabljali te steze za dostop k morju.

Ob zaključku svoje pismene vloge svetovalec Badalič opozarja, da večina naših ljudi nasprotuje nepravilnemu utesnjevanju in ograjevanju, pa naj bo to na kraški zemlji ali na morju. V ta namen je pripravljen pisno pismo članek iz neke revije, v katerem piše, da se v Franciji proglasili za protistavne vse zasebne

VESTI Z ONSTRAN MEJE

Dvakrat dnevno avtovlak na progi Ljubljana-Koper

Romunski pionirji v Kopru - Na slovenski obali okoli 18.000 turistov - V Piranu razstava «Ars Istriae»

Od četrtka dalje bo vozil na relaciji Koper - Ljubljana - Koper avtovlak. Gre za zanimivo in preprosto zamisel ljubljanskega železniškega transportnega podjetja, da bi med glavno turistično sezono razbremenili cesto Ljubljana - Koper. Domači in tuji turisti bodo plačali za prevoz avtomobila le 60 novih dinarjev. Avtovlak bo vozil v obe smeri dvakrat dnevno.

Na slovenski obali se mudi trenutno okrog 18 tisoč domačin in tujih turistov. Hotelske zmogljivosti so v celoti zasedene, prav tako avtokampi, nekaj prostora je le v zasebnih sobah. Največ dela imajo oskrbovalna podjetja, vendar zaenkrat ni prišlo do kakršnih večjih zastojev. Pijačo in sadja je dovolj, nekoliko pa primanjkuje tečnega mesa v prosti prodaji, medtem ko imajo penzionisti gostje tudi glede tega redno oskrbo. Na obali se še naprej vrstijo najrazličnejše prireditve. Vsa večer so v drugem krogu nastopi folklornih skupin v okviru festivala jugoslovanske folklorne, prav tako pa so organizirali številne izlete s hidrogliserji in jachtami.

V Kopru je bila v sredo na obisku skupina romunskih pionirjev.

V nedeljo, 30. t. m.
ob 17. uri
v Ljesah pri Hlodiču

II. festival izvirnih beneških pesmi

Priraja
kulturno društvo «Rečanj»
iz Ljes

Udeležite se! Vljudno vabljeni!

GORIŠKA ETAPA PROTİMILITARISTIČNEGA POHODA

Zborovanje začelo s poldruho uro zamude ker je policija preprečila pohod po Korzu

Fašistična propaganda in napad na kolono sta še povečala zanimanje za zborovanje - Danes bo kolona prišla v Krmin

Protimilitaristični pohod Trst - Aviano, ki je imel včeraj prvo etapo v Trzinu, kamor so zaradi znanih fašističnih izredov prišli z dvema urama zamude, je včeraj popoldne prišel v Gorico. V Trzinu so govorili adv. Pannella in drugi, ki so obrazložili svoje stališče do gibanja proti vojaški služnosti in drugih problemov, ki so v zvezi z militarizmom. Med potjo ni bilo posebnih incidentov in tako je nekaj po 17. uri včeraj popoldne protestna kolona dosegla Gorico, potem ko je šla mimo vojaškega kopališča v Redipugli, kjer jim policija ni dovolila zborovanja. Pač pa so fašisti pomazali vzdolž ceste hišne in druge zidove s svojimi gesli in žaljivkami.

Kolona radikalne mladine z zastavi in transparenti z napisi za mir, proti vojaški službi, proti vojaški organizaciji NATO in za gradnjo tovarn namesto vojašnic po Furlaniji, je prispela do križišča pred kavarno Garibaldi na Korzu Italija, kjer jo je ustavila policija s kvetstvom De Focattisom na čelu. Ta je stopil do vodje kolone odvetnika Pannellija in mu dejal, da ne morejo dalje po levi strani Korza Italija, ker bi morali mimo sedeža MSI, kar bi utegnilo povzročiti incidente. Dejal je, da lahko do sežee Ljudski vrt po stranskih ulicah, Pannelli je nato odgovoril, da imajo dovoljenje od pristojnih oblasti za pohod po obeh Korzih do Ljudskega vrta, kjer imajo dovoljenje za javno zborovanje ob 18. uri. Medtem je prišla tudi vest, da je občina, ki je prvotno dovolila za 21. uro uporabo telovadnice v zavodu Lenassi za zborovanje, to svoje dovoljenje preklicala, ker se je temu upri šolski skrbnik Martuscelli.

Kolona na pohodu se je zato ustavila kar na pločniku ob Korzu, da bi se posvetovala. Pri tem so improvizirali javno zborovanje z govorniki, ker se je medtem zbralo okrog njih nekaj sto meščanov. Medtem so okrepili policijo z oddelki karabinjerjev in dvema četama vojakov, ki so bili oboroženi in opremljeni s solznilnimi bombami. Ti so zaprli križišče pred kavarno Garibaldi.

Po skoro dveh urah čakanja in ker je policija vztrajala na svojem stališču, so se manifestanti odločili, da bodo krenili po ulicah XXIV. Maggio, Sauro in Roma do Ljudskega vrta. Bila je ura 19., ko so zavili čez Korzo proti Ulici XXIV. Maggio, Tam pa jih je čakala skupnica fašistov in drugih sovražnikov, ki so jih s pločnika pred kavarno Garibaldi zmerjali in napadali. Policija je poselila ter s kondom med kolono in tolpo na pločniku preprečila nered. Fašisti, ki jih je vodil kolonovodja iz Gorice, so poskušali še enkrat na trgu pred županstvom, a tudi tukaj je policija pravočasno preprečila izgrede tudi po zaslugi ljudi v koloni, ki niso reagirali na izzivanje.

Tako je kolona protimilitaristov in številnih meščanov, ki so se jim pridružili, lahko dospela do Ljudskega vrta, kjer so jih policija in vojaštvo ločila od fašistov, ki so se zbrali na pločniku in skušali preveriti govornike v Ljudskem vrtu. Ob 19.30 je lahko odvetnik Pannella otvoril zborovanje, na katerem so in govorili, ki so mu sledili, obrazložili stališče radikalne in drugih skupin in proteste, ki so v naši državi naperjeni proti vojaškemu služnostim in blokovski politiki ter militarističnim ukrepom ob naši odprti meji.

Izzivanje in protesti fašistov so dosegli, da so imeli že na Korzu in potem tudi v Ljudskem vrtu organizatorji pohoda več občinstva, kot pa so pričakovali in kot bi ga bilo, če bi jim fašisti sami ne napravili

Danes se bo protestni pohod nadaljeval do Krmina.

Počitniški tečaj v Dijaskem domu

Še nekaj dni manjka do pričeta počitniškega tečaja v Slovenskem dijaškem domu. Dijaki, ki imajo popravne izpite se se vedno lahko prijavijo na upravi, kjer bodo dobili vsa potrebna pojasnila. Na tečaj bodo imeli na razpolago inštruktorje, ki jim bodo pomagali pri učenju in jih bodo v mesecu dni pripravili na končne izpite. Uprava Dijanskega doma je odprta vsak delavnik od 10. do 12. ure.

Udeleženci pohoda v Gorici

V GORICI OD 18. DO 20. SEPTEMBRA

Zanimivo zborovanje na temo: «Kaj se danes poje v Evropi»

Izdali so brošuro o lanskem zborovanju «O zborovskem petju v Evropi»

Na nedavni tiskovni konferenci, ki jo je sklical vodstvo društva «Seghizis» z namenom, da bi se zanimali za temo, ki jo je predložil tisk in preko tega goriško javnost o poteku priprave za letošnje mednarodno tekmovalno prvenstvo zborov (o katerem smo pisali prejšnji teden), je predsednik društva Cocianni predstavil tudi brošuro o lanskem zborovanju o zborovskem petju, ki je bilo 6 in 7. septembra v palači Attems (pokrajinski muzej), na katerem so obravnavali temo «Zborovsko petje v Evropi».

V brošuri, ki ima okrog 60 strani v lični tipografski opremiti, so v uvodnih besedah predsednika «Seghizis» Cociannija, sedanjega župana De Simoneja in deželnega odbornika Bruna Giusta, ponatili osem zanimivih poročil, ki so jih na tem zborovanju podali Samuel Vidas za Bolgarijo, Pavel Kuehn za Češko-Slovaško, Robert Pappert za Nemčijo, Peter Lipar za Jugoslavijo, Tibor Szabo za Madžarsko, Aldo Polcaro za Furlanijo - Julijsko krajino in Armando Pierucci za Italijo.

V svojih poročilih so podali zanimiv prikaz o zborovskem petju v svojih državah, na katerem se je potem razvila diskusija, ki je tudi na kratko navedena v brošuri.

Tudi letos bo pripravilo tako zborovanje in sicer v dnevi pred tekmovalnim prvenstvom zborov od 18. do 20. septembra in bo prav tako v dvorani pokrajinskega muzeja v palači Attems na Korzu. Tokrat bo do zborovanja razširili na zastopnike vseh tistih zborov, ki so lani ali pa bodo letos nastopili pri tekmovalstvu, ter bodo razpravljali o zanimivi temi «Kaj se poje sedaj v Evropi, kako in zakaj».

Napovedanih je kar deset poročil na to temo in napovedano je tudi, da bodo odpravili lanske pomanjklivosti, na kakem zborovanju niso istično prevajali tudi v slovenščino. Letos bo tudi za to poskrbljeno, nam je zagotovil eden od odbornikov Seghizisa.

Zborovanju bo predsedoval tržaški skladatelj Vito Levi, njemu ob strani pa bosta še pevovodja G. Radole in pa pevovodja zborov Seghizis Italo Montiglio, ki mu je še sedaj poverjen oddelek za informacijo.

Kot je iz navedenega razvidno, bo letošnje zborovanje o petju, ki je tretje po vrstnem redu, še bolj pestro. Prvo tako zborovanje predlanskim je bilo le nekaj ur preden je trajalo samo en dan. Drugo je trajalo dva dni in je še obravnavalo konkreten problem zborovskega petja v Evropi. Tretjemu zborovanju so rezervirani že trije dnevi, število poročil se je povečalo na devet in tudi debata o njih obeta biti bolj obširna in temeljita, tudi z ozirom na povečano število udeležencev. Kot lani bo tudi letos zborovanje pod pokroviteljstvom predsednika vlade, raznih drugih ministrov in predstavnikov deželne uprave, ki je s finančnim prispevkom omogočila te kulturne manifestacije.

Finančna pomoč za ureditev zgodovinsko važnih središč

Na eni izmed zadnjih sej upravnega sveta goriške hranilnice so odločili, da bo nudila finančno pomoč v obliki olajšanih posojil vsem, ki bi hoteli urediti in obnoviti stanovanja v centrih, ki so važni zaradi zgodovinsko-arhitektonskih značilnosti.

Goriška hranilnica je že v marcu izvedla študijo o položaju in stanju središč zgodovinske važnosti v našem mestu in o možnosti preobnavljanja na tem področju v obliki olajšanih posojil za izboljšanje predvsem sanitarno-higienjskih potreb v starih hišah. Študijo so izvedli tudi v drugih centrih goriške pokrajine. Iz vseh podatkov je bilo razvidno, da obstajajo v naši pokrajini nešteta središča zgodovinsko-arhitektonske važnosti, ki so zelo slabo ali komaj zadovoljivo ohranjena in nujno potrebujejo preureditve. Veliko teh hiš je tudi zapuščenih, ker jih lastniki ne morejo vzdrževati zaradi prevelikih stroškov.

Hranilnica je zato sklenila, da bo za olajšavo teh popravil, pa tudi za pospešek gradbeništva, ki je v zadnjih časih v kritičnem položaju, nudila posojila z raznimi ugodnostmi. To bi bilo tudi v pomoč

NA DANAŠNJI OBČINSKI SEJI

SPREMEMBA IZVRŠNEGA NAČRTA ZA MEJNI PREHOD PRI ŠTANDREŽU

Razpravljali bodo tudi o posledicah premestitve bolnišnice iz Ulice Diaz

Občinski upravni odbor v Gorici je imel v sredo zvečer svojo običajno tedensko sejo, na kateri je župan De Simone izrekel dobrodošlico novemu odborniku, učitelju Mariu Brancatiju, ki je tudi namestnik vodje KD v občinskem svetu.

Na županov predlog so nato sklenili, da bo danes ob 18.30 ponovna seja občinskega sveta, da bi na njej razpravljali o spremembi izvršnega načrta za prvi del gradnje mednarodnega mejnega prehoda na Tržaški cesti pri Štandrežu. Občinska uprava namerava najeti tudi posojilo 165 milijonov lir za gradnjo novega športnega središča v Stražah, za kar bo dala svoj prispevek tudi deželna uprava. Na seji bodo proučili tudi nekatere druge ukrepe upravnega odbora. Odborniki so na svoji seji proučili tudi posledice, ki bi nastale za občinsko upravo in eventualno za

posameznike v zvezi z odločitvijo vodstva bolnišnice Fatebenefratelli, da bodo zaprli kronikarij v Ul. Diaz in preselili bolnike v dosedanj sanatorij Villa S. Giusto.

Seveda je za današnjo sejo občinskega sveta ostalo še več postavk, ki so bile na dnevnem redu prejšnjih sej, pa jih še niso utegnili obravnavati.

V ponedeljek bo tržaška občina dobila nov odbor

Tržaška občina bo po vsej verjetnosti dobila v ponedeljek novi odbor. Kot je znano, bo ta odbor obravnavel, sestavljen iz samih predstavnikov kršćanske demokracije. Vse kaže, da bo župan Versace ponovno imenovan, pričakuje se pa spremembe pri zasedbi ostalih odborniških mest. Namesto dveh socialistov, ki sta podala ostavko bosta verjetno izvoljena predstavnik KD Codiglia in Nicoletti, kaže pa, da bo tudi mesto odbornika za šolstvo prevzel nekdo drug. V luči teh priprave je še sinoči sestala tudi volilna komisija, vse ostale podrobnosti pa so do sedaj še samo ugibanja.

Kino

Gorica

VERDI ob 17.00-22.00: «Stida senza paura», Paul Newman in E. Sanda. Kinemaskopski film v barvah.

CORSO ob 17.30-22.00: «Due occhi pieni di sole», M. Sarcel in J. Fernot. Film je v barvah.

MODERNISSIMO Zaprti zaradi počitnic.

CENTRALE Zaprti zaradi počitnic.

VITTORIA Zaprti zaradi počitnic.

Tržiš

AZZURRO Danes zaprti.

EXCELSIOR ob 17.30: «Città violenta», C. Bronson in T. Savale.

PRINCIPE ob 18.00: «La monaca di Monza», A. Haywood in A. Sabato. Barvni film.

Nova Gorica

SOCA (N. Gorica): «Balada o Dinguasu in Magju», ameriški barvni film - ob 18. in 20.15.

SVORODA (Sempeter): «Panchito Akapulka», mehiški barvni film - ob 18.30 in 20.30.

RENCE: Danes zaprti.

SEMPAS: «V avtobusu», ameriški film v barvah - ob 20.

KANAL: Danes zaprti.

DESKLE: «Sabata prihaja», italijanski - španski barvni film - ob 20.

PRVACINA: «Mačo Kalagan», ameriški barvni film - ob 20.

Izleti

Slovensko planinsko društvo v Gorici obvešča izletnike, ki bodo v nedeljo odpotovali h Gardskemu jezeru, naj bodo točni na običajnih postajališčih.

SPD v Gorici priredi v četrtek, 3. in v petek, 4. avgusta izlet z lastnimi sredstvi v Trento in nato vzpon na Kriške pade do Pogačnikovega doma, od tu na Stenar (2501 m), Razor (2601 m) in nato do Kriških jezer. Zbirališče v četrtek točno ob 5. uri zjutraj pri obmojnem prehodu Roca nisa na italijanski strani. Druga pojasnila na sedežu. Ul. Malta 2, tel. 24.95.

Izlet na Dolensko priredi prosvotno društvo «Briški gric» iz Steverjana v nedeljo, 20. avgusta za svoje člane in prijatelje. Na programu je obisk Zvezdmerka, Baze 20 pri Kočevju, Dolenskih Toplic, Novega mesta in Otočca. Odhod avtobusa z Dvora ob 5. uri zjutraj, povratek zvečer. Podrobnosti pojasnila in vpisovanje pri odbornikih društva «Briški gric» iz Steverjanu.

«SALDI»

ob koncu sezone

PRI 95

Ul. F. Severo, 95

Preprečen brodomol zaradi okvare na čolnu

Včeraj, malo po 15. uri, je na oddeku za hitre posege «113» tržaške kvesture zabrel telefon. Nekdo je javil, da je zapazil na morju, približno pol milje od svetilnice «Zmaga» čoln, v njem pa štiri osebe, ki so mahale z rokami. Dežurni podčastnik na kvesturi je o tem takoj obvestil laško poveljstvo, ki je poslalo na morje svoj izvidniški čoln. Posadka je kmalu zagledala označeni čoln, v njem pa ljudi. Lastnik in krmar čolna Fulvio Loperfido iz Ul. Cancellieri 19 je dejal, da je šel s prijatelji na izlet po morju, ko se je motor pokvaril. Vse štiri osebe na čolnu so povabili na izvidniški čoln ter jih odpeljali v pristan.

Samomorilski skok priletel ženske

Včeraj zjutraj ob 6.50 so položili v mrtvašnico glavne bolnišnice truplo 76-letne Stefanije Hubner por. del Turco iz Ul. G. Padovan 7. Priletela ženska, ki se je dalj časa zdravila v tržaški umobolnici, je včeraj zgodaj zjutraj stopila na okno svojega stanovanja in tretjem nadstropju in skočila na dvorišče. Tudi 38-letna Alcide Ferle por. Craizer iz Androna Santa Tecla 10 je skušala napraviti samomor. Nekaj pred 14. uro je v bližini luškega poveljstva skočila v morje, dva mornarja pa sta jo pravočasno rešila. V bolnišnici so ji ugotovili močno vinjenost ter jo poslali v umobolnico.

NOCOJ SE PRIČNE ŠAGRA JUVENTINE

Društvo bo v septembru pripravilo slovesno proslavo ob 25-letnici ustanovitve

Nocoj se bo v Štandrežu začela tradicionalna «Šagra Juventine», ki bo trajala do 6. avgusta. Štandrežci so skušali pripraviti to manifestacijo čim bolj razgibano, tako da bi privabili veliko ljudi. Glavni točki «šagre» bosta seveda občinsko srečanje, ki bo jutri zvečer in avtomobilska vožnja, ki bo v nedeljo.

Skoraj vsak večer bo na programu ples ob zvokih ansambljev «Kraški odmevi» in «Nobilis». Prihodnji petek, soboto in nedeljo bo na igral ansambel «Briški slavci»; zadnji dan praznovanja bodo izbrali lepotic Juventine. Letošnja manifestacija štandreških nogometašev ima še poseben prizvok, zaradi jubileja, ki živijo v štandrežu. Sedmega julija 1947 so namreč ustanovili Juventino. Prva leta po ustanovitvi je bilo društvo prisiljeno živeti bolj po nomadsko, saj je nekajkrat menjalo sedež in igranje, dokler se ni 1954. leta dokončno ustavilo v Štandrežu.

Svečano proslavo ob 25-letnici ustanovitve društva bodo nogometaši priredili v septembru. Poleg obširne kulturne programa bodo pripravili mednarodno nogometno srečanje, pri katerem bosta sodelovali reprezentanci zamejskih Primorcev in Primorcev z onstran me-

Potrebujejo 4 delavce

Občinska uprava potrebuje za tri mesece štiri delavce za pobiranje smeti. Prošnje je treba vložiti najkasneje do 5. avgusta. Za vsa ostala pojasnila se interese lahko obrnejo na urad za osebe pri občinski upravi.

V sredo zvečer so v bolnišnico pripeljali 88-letnega Francesca Vutroja iz Ul. sv. Gabrijela 59. Moški se je peljal proti domu, nedealec od hiše pa mu je iz nekega dvorišča zavozil avtomobil, tako da je bil prisiljen naenkrat zaustaviti svoj moped, ki ga je zaradi mokre ceste posredno. Pri padcu je dobil lažje poškodbe na glavi ter si izpahnil levo roko. Zdravil se bo 5 dni.

V bolnišnici so včeraj pridržali na zdravljenju 88-letnega Graziana Culota, iz Ul. Terza Armata 152. Moški se je ponesrečil z mopedom. Tudi 60-letni Riccardo Fagioli iz Ul. Ortigara 9, bo moral ostati v bolnišnici 10 dni, zaradi poškodbe na prsnem košu. Ponesrečil se je na Korzu Italija nekaj pred 13. uro.

LSPN - 24/1/72

od danes
se obleci ves
za polovično
ceno!

stopi v trgovine
drop
za kupce zlato jajce

Naslovi: Trst
Korzo Italia, 7 - Ul. Dante, 12
ter v nadaljnjih 100 trgovin drop v vsej Italiji.

OBIŠČITE NAS!!

ŠVEDSKA AVTOMOBILSKA INDUSTRIJA «VOLVO» PRIPRAVLJA...

S tekočega traku ponovno na neodvisno ekipno delo

Sedanje delo je preveč brezosebno in zato močno utruja. Delavci prepogosto odpuščejo v menjujejo službo. Bo novi način odpravil te težave?

Glavni ravnatelj švedske avtomobilske družbe Volvo, Pehr Gyllenhammar, ki star komaj 36 let, je nedavno poskrbel za senzacijo, ki je na svetovnem avtomobilskem trgu dvignila veliko prahu. Dne 19. junija t.l. je sklical tiskovno konferenco in 22 domačinov novinarjem najavil, da bosta leta 1974 začeli v Skövdeju in Kalmaru obratovati dve novi tovarni vozil Volvo. Kar mimogrede, kakor da bi stvari ne hotel pripisati posebnega pomena, je pripomnil, da bodo v teh tovarnah opravljene montažne linije, se pravi, da v novih dveh obratih sploh ne bodo gradili tako imenovanega tekočega traku. Sprva niso časniki dobro razumeli, ko pa so se zavedeli pomena Gyllenhammarjevih besed, so za trenutek omenili, kaj zahtevajo pojasnila in podrobnosti. Zadeva je tembolj razburila duhove, ker je le teden dni prej predstavnik švedske tovarne tiska s svojim načrtom «air pollution» 1972-1980 (po katerem naj bi se odsej proizvodnja vozil odvijala ob najstrožjem spoštovanju predpisov proti okuževanju okolja), vendar ni bila odprava montažnih linij ob tej priložnosti niti z besedico omenjena.

O novem proizvodnem sistemu brez montažnih linij meni Gyllenhammar, da gre za zdaj le za poskus.

IZ UMETNOSTNIH GALERIJ

Vittorio Motton v občinski

Claudio Martelli je v ocenjevanju tržajke likovne umetnosti vnesel nekaj svežega duha, ki pronicava ostro preglednost predstavljanju Vittoria Mottona v katalogu njegove razstave v občinski galeriji. Čeprav v njem navaja 32 slikarjev, navedenosti na skupnih razstavah in podelitve ducata nagrad, je to še prava samostojna razstava tega mladega slikarja. Verok za to je iskati v skromnosti samouka, ki je hotel prikazati celoto svoje ustvarjalnosti na čim bolj popolni risini. Je pa dosežena popolnost tudi dokaz, da se pravi umetnik kot tak rodi. Sicer pa je tudi Mottonov oče Bruno znan slikar, čeprav se oba ukvarjata z gradbeništvom.

Vittorio Motton je psevkonom umetniško angažiran ustvarjalec, kar izpričuje tenkočutnost odziva njegove duhovnosti do dopajanja v širšem okolju sodobne družbe in civilizacije. Z večjim spajanjem strokovnih in formalnih dosežkov iz tradicije preteklosti in napredne sedanjosti je dosegel do doka osebnega izraza nove predmetnosti z odmevi miselnega in sintetičnega realizma, ki nas navede, da se ob čisto slikarskem uživanju skladnost barv in igre oblik globlje zamisliti tudi v vsebino slik znanih naslovov, kot n.p. «Opomni», «Noči človekovi pogoj», «Nasproti sočnemu svetu» in podobno.

Se pa ti naslovi tudi po večkrat ponavljajo, zato pač, da nas ponovno usmerijo v premišljevanje na isto vsebino ob vedno drugače zasnovanih podobah. In te se dajo dolgo ogledovati ker v prekipenju čudovite kaleidoskopske skupov fantastičnih tehničnih oblik srečujemo natančno izrisane ljudi. Eno in drugo pa trka tako na naš razum kot na našo podzavest, razvijajo ob hladni lepoti slik te meje in zlošne občutke da razvoju človeštva ni na pravilni poti.

Tako v sliki «Cena napredka» Motton nakazuje iztrebljenost živalskega sveta, v tistih z naslovom «Opomni» pa razne nevarnosti, ki preže na nas z zastrupitvijo, okladi, socialnih pretresov, dikega prometa itd. Slikarjevo zanimanje je torej osredotočeno na razne medsebojne odnose človeške družbe in tehniškega napredka, katerih težota moreta oko in duh točno dojeti. Vse to nam narekuje mnenje, da v mladom Mottonu ruste pomembni slikar, ki se bo gotovo uveljavil tudi izven državnih meji.

MILKO BAMBIČ

Horoskop

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Odložite diskusijo na druge dni, danes niste razpoloženi. Napeto vzdušje v ljubezenskih odnosih.

BIK (od 21.4. do 20.5.) Ne zapuajte ljudem, ki vedno evsvedo. Reagirajte bo treba z ujo odločnostjo na obkrovanje. Prijeten večer.

DVOJČKA (od 21.5. do 20.6.) Verjetno potovanje v poslovne namene. Oseba, ki vas ljubi, vas razume in vam bo v pomoč.

RAK (od 21.6. do 20.7.) Neprime- ren dan za finančne posle. Zau- pane vam bodo važne tajnosti. U- trujenost, potrebni ste daljšega od- dika.

LEV (od 21.7. do 22.8.) Lotiti se boste morali drugega posla, ki vam bo dal več zadoščenja. Pismo s prijeto novico.

DEVICA (od 22.8. do 22.9.) Po- zor pred napadnimi koraki. Ne- varnosti je povsod dovolj. V du- ševni depresiji vam bo družinski

kus, s katerim naj bi delavcem ustvarili prijetnejše vzdušje na delovnem mestu, ne da bi skrčili število zaposlenih oziroma število delovnih ur. Današnji človek hoče imeti zadoščenje tudi med delom, se pravi, tudi pri sestavljanju vozila. Delavec naj sam pokaže, česa je zmožen. Pa tudi lastno odgovornost za kakovost in dovršenost izdelka naj pokaže. Tako naj bi uspešno rešili kočljiv problem «odstojnosti» ali izostajanja z dela, ki se je danes močno razpaslo ne le v avtomobilski, temveč tudi v drugih strokah.

Neupravičeno izostajanje z dela povzroča podjetjem občutno gospodarsko škodo in vodstvo družbe Volvo je prepričano, da bo ta način dela to težavo odpravil, vrhu tega pa bo naletel pri delavstvu na najužnejši sprejem. Predstav- niki notranje komisije naglašajo, da bo sistem ekipnega dela ustvaril na delovnem mestu novo vzdušje, drugačno miselnost in drugačen čut odgovornosti, skratka, povsem drug odnos delavca do dela.

Kot rečeno, se bo novi sistem i- menoval «sistem ekipnega dela». Sestavljanje vozil bo razdeljeno na 20 sekcij. Okrog enega vozila bo v vsaki sekciji delala ekipa 15 do 20 delavcev, ki si bodo sami uredili delo in porazdelili odgovor- nosti. Tako bodo uživali večjo sa- mostojnost, saj bo posamezna eki- pa sestavljena lasten avtomobil brez vsakega nadzorstva «od zgoraj». Če bodo delavci prizadevni in do- bro podkovani v raznih fazah dela, bo slednje teklo gladko in naglo, dolgočasje oz. enoličnosti pa ne bo več. Vsaka ekipa bo morala sama skrbeti za preskrbo s po- trebnimi materiali. Imela bo tu- di na voljo lasten oddelek za od- dih.

Tradicionalna proizvodnja avto- mobilov z montažnimi linijami je zaradi enoličnosti dela povzročala doslej, kot že rečeno, pogosto izo- stajanje z dela. Vodstvo Volvo je bilo prisiljeno vsako leto nadomesti- ti vsaj tretjino oseba z novimi de- lovniimi močmi, razen tega pa je moralo imeti «v zalogi» vsaj 1.000 delavcev, da ne bi prišlo do re- senjših proizvodnih prekinitev. Tak- šna rotacija (zamenjava) oseba pa je družbo stala povprečno 60 milijonov kron ali 7,2 milijarde lir letno.

Sistem ekipnega dela si je omi- slil 56-letni delavec Ingvar Barry, ki je zaposlen v obratih Volvo že od l. 1938. V znak priznanja ga bo vodstvo družbe nagradilo z lepim zneskom 50.000 kron ali 6 milijonov lir (nekoliko polovico mo- jo sicer odnesla davkarja...). Si- stem so tajno že preizkusili v obra- tu Torslanda pri Göteborgu in delavstvo je bilo nad njim navdu- šeno.

Z druge strani je mnogo takih ki so glede uveljavitve tega si- stema dokaj skeptični; menijo nam- reč, da bo družbo stalo preveč denarja, sploh pa naj bi po njihovem neuresničljiv. Ravnatelj- stvo Volvo nasprotno poudarja, da je povsem uresničljiv. Presene- ti bomo sveti, pripominjajo, saj smo tudi sicer že dokazali, da zna- mo biti prvi v razredu!

Vest, da se v družbi Volvo ne- kaj novega kuha, je že decembra lani razširila tiskovna agencija Dow Jones, vendar lakonično, brez navedenosti. Pri podjetju Volvo

vesti niso komentirali. Kasneje je ameriški izvedenec za avtomobil- ska vprašanja in funkcionar na mi- nistrstvu za delo N. Q. Herrik med simpozijem ameriškega združenja za razvoj znanosti v Philadelphiji nekoliko bolj osvetlil vest: Da bi odpravili enoličnost dela na monta- žnih linijah, bodo v švedski tovarni spravili vse sestavne dele avtomobi- la v ogromen paket, morda v celofan in odložili na vnaprej določeno mesto; tedaj stopi na delo ekipa delavcev in vozilo sa- mostojno sestavi. Največje avto- mobilske tovarne na svetu so bi- le sprito te vesti osuple, zdela se jim je nemogoča. Na vse ve- trove so poglajale obveščevalce, da bi o zadevi izvedeli kaj več; pa jim to ni uspelo. Počakati so morale na uradno sporočilo Vilvo junija letos.

— s g —

NOVOST NA KNJIŽNI POLICI

Gerarda Neryja roman «Ljubimca iz Palerma»

Je to nadaljevanje romana «Bolečina ljubezni» - Žal gre le za zelo dober zabaven roman in nič več

Pred tremi, štirimi meseci smo poročali o romanu Bolečina lju- bezni, o delu sodobnega franco- skega pisatelja Gerarda Neryja. Zdalj imamo pred seboj nadalje- vanje romana, obsežno, lepo o- premljeno knjigo z naslovom: LJUBIMCA IZ PALERMA - JU- LIJA CREVECOEUR. V odličnem prevodu Bogomila Faturja je knjigo izdala gospođa Založba Li- pa in z njo ustrepla širokemu krogu tistih bralcev, ki imajo radi ljubezneke romane z nape- timi dogodivščinami in ne prete- žiti problemi, romane, ki boli zabavajo kot bogate, bolj razve- drujejo notranjost bralcev kot za- poslojuje njihov razum.

O mladi francoski deklici Juliji Crevecoeur smo v prvi knjigi zve- deli veliko. Spoznali smo jo v njenem ljubeznem hrepenju, ko se je odpravila v daljno Me- hiko, iskat francoskega poročni- ka, ki naj bi se ji bil iznevelil. Lepa in mlada Julija, bogata de- kle brez staršev, je doživela na poti v Ameriko ne samo brodo- lom, temveč tudi vrsto čudovitih srečanj, pretrpela je tudi dosti gorja in slednjič le našla svojo- tega Alaina, vendar v rokah dru- ge ženske, mehike lepote. Njen varuh je postal za njo svojega tajnika in slednjič ni dekletu pre- ostalo nič drugega kot da se vrne v Evropo.

Kaj je doživela na poti nazaj in v Evropi, v njenem Parizu ter južni Italiji, o tem pa nam pri- poveduje druga knjiga, ki nosi naslov Ljubimca iz Palerma. Ta dober štiri- stotni strani obsega- joč roman drobnega tiska prav ni- ne zaostaja za prvim delom. Ena- ko pester in razgiban je in zato

tudi privlačen. Julija Crevecoeur zdaj išče svoje starše in najde v Palermu najprej starega očeta, nato svojo mater, ki pa ne kaže nobenih čustev do svojega otro- ka. Slednjič pa najde še očeta v osebi samega francoskega mi- nistra. Našla pa je tudi moža, ki ga kot novinarka Raoula pozna- mo še iz prejšnje knjige, saj je sku- paj z Julijo doživel brodolom, se z njo znašel v Ameriki in po- tem spet v Parizu. Tako je raz- gibana pester in dogodivščin pol- na ljubezenska zgodba našla svoj srečni zaključek.

Če vrednotimo roman Gerarda Neryja kot literarno stvaritev, potem je jasno, da gre za za- baven roman, ki ima namen pre- vsem razvedriti bralca. Seveda ima ta roman, ki je deloma lju- bezneke zgodba pustolovske na- ravnosti, tudi zgodovinsko ozadje po- litičnega dogajanja pred sto leti. V pesterem kompozicijskem okviru Pariza, Amerike, Italije je pisate- lj napisal dober zabaven ro- man, za katerega ni doma da bo pri bralcih doživel prav tak uspeh, kot prvi del. Kajti Gérard Nery zna zanimivo pripovedovati, zna tkati pester zgodbe in never- jetne dogodivščine, da o lju- beznekih srečanjih niti ne govo- rimo.

Vse to pa ustvarja roman, ki ga številni prijatelji tovrstnega zabavnega berila samo z navdu- šenjem prebirajo. Škoda le, da vse skupaj ostaja le dober za- baven roman, brez tiste notranje obogatitve bralca, ki daje sicer umetniškimi stvaritvam pravi zna- čaj in vrednost.

Sl. Ru

Velike drame malih ljudi

HOUSTON, 27. — «Velike dra- me malih ljudi» — tako bi mo- gli označiti dva primera, o katerih bomo govorili. Ista primera bi lahko mogli označiti tudi kot ti- pična primera protislavlja, v ka- terih živi sodobni človek. Da bi ne bilo nesporazumov, bomo ta- koli v začetku povedali, da bi bila za prvi primer vsaka dru- gačna rešitev nedeločnega in zgre- šena, tako dejstvo je, da se za re- šitev enega življenja trošijo tež- ki milijoni in prav tako težki mi- lijoni se mečejo za uničenje ene- ga življenja, na primer neke na bojišču. Sicer pa pustimo ta razmišljanja in preidimo k stvari.

Danes se je začelo v otroški bol- niči v Houstonu zdravljenje de- setmesečnega dečka, ki že od svo- jega rojstva živi v povsem asepi- čnem okolju ker njegov organi- zem ne preneha kačršnekol bo- lezenske klice. To je en primer, drugi primer pa je primer dekli- ce stare 5 let, ki je zaradi zaste- relih in že zdavnaj preživelih za- konov, preživela uro strahotnih muk, ki je niso smeli rešiti, ko so ji pri vrtljaku vrata uščipnila prst.

Preidemo k prvemu primeru, na- to bomo prikazali še drugi primer. V prvem primeru gre za 10-me- sečnega otročiča Davida ki je za- rešen edinstven medicinski primer. V bolnišnici počelo povedati, ka- ko se deček imenuje ker tega ne dovolijo starši. Še pred njego- vim rojstvom so zdravniki vedeli, da bo z novorojenkom križ, kaj- ti njegov bratec, ki je bolehal za isto napako, je umrl. Njegov organizem namreč ni bil pripravl- jen proizvajati protiteles in je zato ob prvi infekciji podlegel.

In ko je zanjekja septembra lani David prišel na svet, se je okoli njega že raztegnel emhur» iz plastične snovi, mehur, napolnjen s sterilno čistim zrakom, mehur, ki se je nato napolnil do tolikšne mere, da ima deček v njem prostora da se tudi lahko igra. Me- hur ali kupola omogoča, da star- ši in ljudje, ki otroka negujejo, morejo prijeti otroka s posebnimi rokavicami Starši so Davida že večkrat smeli v naročju, niso se ga pa še nikoli dotaknili z rokami, to je brez rokavic.

Vse, kar mali David vidi, vse česar se dotakne in tudi zrak, ki ga diha vse je sterilno čisto. Zdravniki tudi zatrdjujejo, da se David v svoji kupoli, v svojem mehuru počuti kar dobro, da je zdrav in živahen. Ves sistem je, kot vidimo, odlično deloval. Do- slej se David ni okužil z nobeno klico, z nobenim bacilom. Sedaj pa je čas, da začno otroka pri- pravljati za normalno življenje.

TEHTNICA (od 23.9. do 23.10.) Za- kasnitev pri izrednem delu utesne imeti usodne posledice za vašo ka- riero. Ne bodite preveč ljubosumni.

SKORPION (od 24.10. do 22.11.) Izvrsten načrt, toda njegova reali- zacija bo težka. Verjetno se boste povrnili k stari simpatiji.

STRELEC (od 23.11. do 20.12.) Z zaupanjem lahko gledate v bodo- čnost. Treba se bo odpovaldati obi- čajni vsakodnevni zabavi.

KOZOROG (od 21.12. do 20.1.) Po- seči boste morali v spor med pri- jateljem. Pomiriljv razgovor v družinskem krogu.

VODNAR (od 21.1. do 19.2.) Pri- ložnostna dela vas bodo razved- la in vam tudi povečala zaslužek. Povečana hladnost do neke osebe.

RIBI (od 20.2. do 20.3.) Ugoden dan za obrtniška dela. Negativen odnos do nekega problema se u- tegne maskevat.

Kako? Najprej bodo malemu pacientu posredovali, seveda na ustrezen način, neko beljakovino, ki jo bodo «izželi» iz belih krvnic normalne to se pravi zdrave ose- be. S tem bi radi preizkusili si- stem imunosti otroka. V prime- ru, če bo otrok zorel to zdrav- ljenje, če bo torej njegov organi- zem sprejel ekstrakt tujih belih krvnic, bodo mogli organizmu do- dati tudi druge sestavine, verjet- no kemikalije sestavine, ki naj bi aktivirale v njem proces imuni- zacije. Če bo tudi to uspelo, bodo v otrokovo hrbenico inicirali nekaj hrbeničnega moza neke- zdrave osebe, s čimer naj bi se v njegovi hrbenici ustvarile mo- žnosti nastajanja protiteles. To pa ne bo tako lahko, ker bo težko najti človeka, katerega hrbenični mozek bi bil prikladen za presa- ditev v tako občutljiv organizem, kakršen je Davidov.

Ko smo tako prikazali napore medicine, da se reši skrajno labilno življenje 10-mesečnega otroka, preidimo k drugemu pri- meru, ki smo ga navedli v začetku: Melinda Graham je stara 5 let. Doma je v Gainesvillu v Floridi. Polno obilno uro, je jokala in ka- kala in čakala na rešitev prsta, ki so ji ga vklepali vrata na vrtljaku. Ko so ji vrata vklepali prst, je komaj izjecljala svoje ime in tedaj se je začel lov na starše, ki pa jih niso mogli takoj najti. Celu uro je trajalo preden so preko njene tete našli tudi o- četa in mater. Vodstvo vrtljaka in njen učitelj pa niso smeli u- kreniti ničesar, da bi otroka re- šili iz težav, kajti zakon predvi- deva, da mora biti v takem pri- meru navzoč eden od staršev. Deklica bo verjetno zaradi tega izgubila prst, ker zakon ne do- voljuje, da bi ji bil pomagal ne- kdo, ki ni njen oče, ki ni njena mati.

Reševanje brodolomcev z britanske jahte «Lucette», ki so preživeli 38 dni sredi Thega oceana

ITAL. TV bo predvajala ciklus Brandovih filmov

RIM, 27. — Marlon Brando je prav gotovo eden največjih film- skih umetnikov povojne dobe. Tre- nutno žanje velike uspehe s fil- mom «Il padrino». Italijanska te- levizija bo v kratkem predvajala več njegovih filmov in sicer: «Viva Zapata», «Giulio Cesare», «Fronte del porto», «Bulli e pu- pe», «Il giovane leone», «Desiree» ter «La contessa di Hong Kong».

Ciklus filmov, v katerih igra glavno moško vlogo Marlon Bran- do, bo Italijanska televizija vključila v svoj program v bli- žnji jeseni in s tem prikazala razne faze v filmski karieri Marlona Branda.

Marlon Brando se je prvič po- šteno uveljavil v mednarodnem smislu s filmom «Viva Zapata». Ta film je prišel pred občinstvo v letu 1952. Tedaj je Marlon Bran- do dobil tudi najvišje priznanje za najboljšo moško vlogo na film- skem festivalu v Cannesu. Z njim igra pomembnejši vlogi v filmu za Antony Quinn ter Jean Peters. Kakor sam naslov pove, obravnava film življenje znanega mehiškega revolucionarja.

Film «Giulio Cesare» je režiser Joseph Mankiewicz posnel leta 1953 po znanem Shakespearovem delu in igrajo v njem poleg Mar- lona Branda še James Mason, De-

PRVI KONKRETNI PODATKI IZ BEOGRADA

Letošnja žetev ne zadovoljuje

Pridelek pšenice je za 11 odst. manjši od lanskega Na družbenih posestvih je pridelek neprimerno večji

BEOGRAD, 27. — Če smo zad- njic zabeležili, da je «jugoslovans- ka žitnica» Vojvodina dala letos razmeroma malo pšenice in sicer za 440 tisoč ton manj kot lani, moramo tudi za ostale predele Jugoslavije reči da je letošnji pri- dedek manjši kot lanski, tako da računajo da bo letošnji jugoslo- vanski pridelek pšenice znašal 4.970.000 ton, kar je za približno 11 odst. manj kot je znašal lanko- letni pridelek.

Tako ocenjujejo letošnjo letino v zveznem zavodu za statistiko v Beogradu.

Večji pridelek pšenice od lan- skega bo letos le v dveh repu- blikah in sicer v Sloveniji ter v Bosni in Hercegovini. Za pet od- stotkov več pšenice bodo letos ime- li v Sloveniji za 6 odst. pa v Bosni in Hercegovini, le da ti dve republiki ne predstavljata «klove» kako pomembnega žitnega po- dročja. Največji padev v letošnjem pridelku, v primerjavi z lanskim, pa beležita dve najpomembnejši jugoslovanski žitni področji in si- cer Vojvodina, kjer so letos na- želi za približno 18 odst. manj pšenice kot lani, ter v ožji Srbiji, kjer je letošnji pridelek za 15 odst. manjši od lanskega.

S pšenico so letos posejali le nekaj manj kot 2 milijona ha in to približno pol milijona ha na družbenih gospodarstvih, ostalo pa na zasebnih. Čeprav obsegajo družbene površine, posejane s pše- nico posejanih površin, dajo dru- bena žitna polja kar 40 odst. vse- ga pridelka, iz česar moremo sklepati, da je pridelek na teh torej na družbenih posestih veliko večji kot na zasebnih. Sicer pa zavod za statistiko objavlja v zvezi s tem naslednje podatke: V Vojvodini so našli v poprečju 31,2 stota na ha, v Sloveniji po- znašalo povprečje 28,7, na družbe- nih posestvih pa bodo največje donose imeli na Hrvaškem in si- cer po 43, stotov na ha, v Slavo- niji po znašalo povprečje na dru- žbenih posestvih 37,9, v Vojvodini pa 34,9.

Ital. TV bo predvajala ciklus Brandovih filmov

RIM, 27. — Marlon Brando je prav gotovo eden največjih film- skih umetnikov povojne dobe. Tre- nutno žanje velike uspehe s fil- mom «Il padrino». Italijanska te- levizija bo v kratkem predvajala več njegovih filmov in sicer: «Viva Zapata», «Giulio Cesare», «Fronte del porto», «Bulli e pu- pe», «Il giovane leone», «Desiree» ter «La contessa di Hong Kong».

Ciklus filmov, v katerih igra glavno moško vlogo Marlon Bran- do, bo Italijanska televizija vključila v svoj program v bli- žnji jeseni in s tem prikazala razne faze v filmski karieri Marlona Branda.

Marlon Brando se je prvič po- šteno uveljavil v mednarodnem smislu s filmom «Viva Zapata». Ta film je prišel pred občinstvo v letu 1952. Tedaj je Marlon Bran- do dobil tudi najvišje priznanje za najboljšo moško vlogo na film- skem festivalu v Cannesu. Z njim igra pomembnejši vlogi v filmu za Antony Quinn ter Jean Peters. Kakor sam naslov pove, obravnava film življenje znanega mehiškega revolucionarja.

Film «Giulio Cesare» je režiser Joseph Mankiewicz posnel leta 1953 po znanem Shakespearovem delu in igrajo v njem poleg Mar- lona Branda še James Mason, De-

NASA JE TE DNI PODPISALA POGODBO

Vesoljski trajekt bo veljal nič manj kot 1500 milijard

V «potniškem» delu bo mesta za dva pilota in dva potnika, v «tovornem» delu pa bo za silo mesta za dvanajst potnikov - Nared bo leta 1980

WASHINGTON, 27. — Družbi za gradnjo vesoljskih objektov «North American Rockwell Corp» iz Downeya v Kaliforniji so na- ročili gradnjo ameriškega vesolj- skega trajekta. Pogodba predvide- va stroške v znesku 2 milijard 600 milijonov dolarjev, to se pravi približno 1.500 milijard lir v naši valuti. S tem si je družba zagotovila delo za približno 160 ljudi do dolo šestih let. Pogodbo je s podjetjem sklenila ameriška vesoljska ustanova NASA. Druž- ba bo zgradila pet vesoljskih trajektov, katerih vsak bo mogel

sprejeti na krov dva pilota ter dva potnika v tako imenovanem glavnem oddelku, če pa bo po- trebno bo v posebnem oddelku mesta še za dvanajst potnikov. Ta oddelki pa bo opremljen prvenstveno kot tovorni del tra- jekta, ker bodo v njem sicer pre- važali razne materiale in grabe- ne dele.

Predsednik ameriške družbe «North American Rockwell Corp» je izjavil, da bo 50 odst. dela opravila sama njegova družba, kakih 50 odst. pa bo družba po- razdelila med razne kooperante, med najmanj 10.000 ameriških po- djetij, ki bodo sodelovala pri iz- vajanju tega velikega načrta.

Član osrednjega vodstva ameri- ške vesoljske ustanove NASA James Fletcher pa je s svoje strani izjavil, da bodo v prvih dveh letih potrošili v ta namen pribli-žno 540 milijonov dolarjev, seve- da samo v zvezi s tem načrtom, kajti NASA ima sicer še veliko drugih naročil in načrtov, ki jih že izvaja. Družbi «North Ameri- can Rockwedyne Divisions» na pri- mer sta naročili del v vrednosti 500 milijonov dolarjev. Ti stroški predvidevajo pripravo načrtov in gradnjo glavnega motorja za o- menjeni trajekt. Poleg tega name- ravajo v bližnji bodočnosti, ve- rjetno z isto družbo, podpisati po- godbe za gradnjo raznih cestern in drugih naprav, ki so v zve- zi s pripravami ustreznih ra- ket in tistih raket samih.

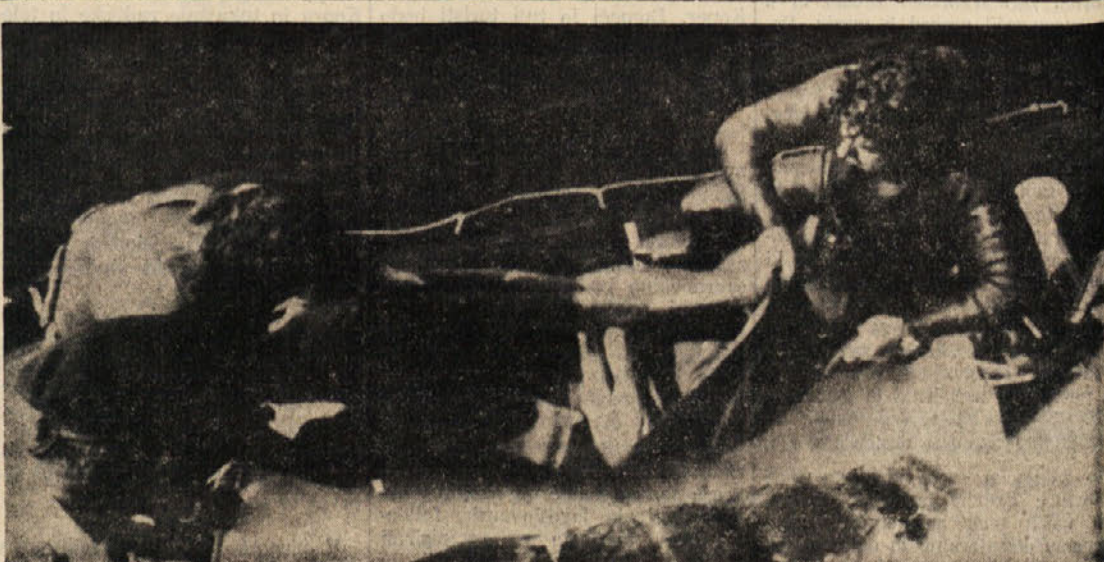
Prve poletje za prekušanje ver- tikalnih in horizontalnih pole- tov omenjenega trajekta bodo iz- vedli v letu 1976, prve orbitalne poletje pa bodo poskusili dve leti pozneje, torej leta 1978. Trajekt za prevoz ljudi in materiala po vesolju bi moral biti torej pri- pravljen ter v službo okoli leta 1980 ali še kaj prej.

Prvi trajekt bodo izstrelili z oporišča Cape Kennedy na Flori- di, kjer bodo preizkusili tako i- menovano civilno izpeljanko tra- jekta, medtem ko bodo z oporišča Vandenberg na Floridi preizkusili vojaško izpeljanko tega trajekta.

borah Kerr ter Louis Calhern. Sledi nato film «Fronte del por- to», ki prikazuje obupne razmere v ameriškem pristanišču. Marlon Brando je za svojo vlogo v tem filmu dobil leta 1954 oskarja in mnogi so ta film ocenili kot naj- boljši film vse tiste dobe.

Film «Desiree» je romansirano življenje Napoleona, v katerem so poleg Marlona Branda igrali še Jean Simmons, Merle Oberon in Cameron Mitchell. Film je režiral Henry Koster. Naslednjega leta, torej 1955, pa se je Marlon Bran- do preizkusil v glasbeni komediji «Bulli e puppe», ki prav gotovo ni na višini ostalih Brandovih filmov, ki pa vendarle nekaj pomeni, kaj- ti režiser Mankiewicz je poleg Marlona Branda pritegnil k delu še Franka Sinatra in Jean Si- monsa. Ostali filmi, ki pridejo na spored, pa so bolj ali manj zna- ni, ker so novejšega datuma.

Prvi trajekt bodo izstrelili z oporišča Cape Kennedy na Flori- di, kjer bodo preizkusili tako i- menovano civilno izpeljanko tra- jekta, medtem ko bodo z oporišča Vandenberg na Floridi preizkusili vojaško izpeljanko tega trajekta.

Reševanje brodolomcev z britanske jahte «Lucette», ki so preživeli 38 dni sredi Thega oceana

Radio Velebit

PETEK, 28. JULIJA 1972

TRST A

7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila; 7.30 Jutranja glasba; 11.35 Opoldne z vami; 13.30 Glas- ba po željah; 15.00 Program za mladino; 18.15 Umetnost in pri- reditve; 18.30 Simf. glasba; 19.20 Zbori in folklor; 20.00 Sport; 20.35 Gospodarstvo in delo; 20.50 Koncert; 21.30 Ples; 22.05 Zaba- va glasba.

TRST

12.10 Plošče; 14.45 Tretja stran; 15.10 Program za mladino; 16.30 Simf. koncert.

KOPER

7.30, 8.30, 10.30, 12.30, 17.30, 18.30, 21.30 Poročila; 7.15 Glasba za dobro jutro; 8.00 Jutranja glas- ba; 10.15 Z nami je.; 10.41 Glas- ba za začetek; 11.30 Današnji pev- ci; 11.45 Sodobna ital. glas- ba; 12.20 Baletna glasba; 14.30 Glasba po željah; 14.45 Tretja stran; 15.00 Početek ob glasbi; 15.30 Z nami je.; 16.20 Fumora- na; 18.00 Topsy pops; 18.40 Ma- le sklade velikih mojstrov; 19.00 Folklorni festival v Kopru; 19.15 V našem studiu; 19.30 Primorski doevnik; 20.00 Naši zbori polo; 21.00 Večerno glasba; 21.40 Topsy hits; 21.30 Simf. koncert; 23.35 Jazz.

NACIONALNI PROGRAM

7.00, 8.00, 13.0

V 8. partiji šahista previdnejša Fischer omilil svoje zahteve

Ameriški šahist je skušal znova presenetiti Spasskega z angleško otvoritvijo

REYKJAVIK, 27. — Razburjenje po sedmem srečanju med Fischerjem in Spasskim se še ni pogojevalo. Še danes je bilo slišati mnogo komentarjev o tekmi kot tudi o splošnem položaju dvoboja, ki je sedaj znova precej negotov. Potek tekme in ne toliko zaključek, je očitno vplival pozitivno na samega prvaka. Argentinski velemojster Najdorf, ki je med najbolj znanih šahistov, ki so trenutno v Reykjaviku, je sinoči večerjal s Spasskim in imel z njim daljši razgovor. Novinarjem je kasneje izjavil, da je imel vtis, da je sovjetski šahist znova pridobil potrebno samozavest in bojevitost ter da je bil nad svojo igro povsem zadovoljen.

Med tistimi, ki trdijo, da je Spasski že prebolel krizo in da ima sedaj veliko možnosti, da brani svoj naslov, je jugoslovanski velemojster Gligorić, ki je po tekmi izjavil: «Spasski je pred prekinitvijo kaveriral pravilno potezo, saj bi v vsakem drugem primeru še izgubil. Je pa izredno izkušen in ne bi bilo prvič, da bi se vrnil kot zmagovalac iz situacije, ki je bila na videz brezupna. Vsekakor mu je ta tekma vili novega člana.»

Danski igralec in teoretik Enevoldsen pa je poudaril, da Spasski gotovo ni dobil naslova šampiona kar po cesti. «Res je igral nekaj slabih tekem — je izjavil Danec — čima pa tudi genialnega nasprotnika. Fischer je na vsak način še zelo daleč od zmage.»

Zadnji dnevi pa so bili pomembni tudi zaradi drugega, ne manj presenetljivega dogodka. Fischer je namreč popolnoma spremenil svoje obnašanje, čeprav se vedno kopičijo proteste in zahteve. Včeraj je na primer izjavil, da bo le znova preučil problem filmskih kamer, saj se zaveda, da je zanimanje za tekme preveliko, da bi bili ljubitelji šaha lahko prikrajšani za tolikšen užitek. Vse kaže torej, da bo prišlo do kompromisa. Televizijski producent Hassan je na vsak način izjavil, da je treba najti čim prej rešitev, ker je mimo že skoraj tretjina srečanja. V najslabšem primeru je njegova družba pripravila načrt, da postavijo kamere kakih štirideset metrov od mize s šahovnico, da le ne bi motile igralcev.

Novo vedenje ameriškega šahista pa je bilo očitno tudi po tem, da je Fischer prvič zažrtkoval med ljudmi in se v hotelu tudi pogovarjal — prijazno — z svojimi navijači.

Sinoči je bila na vsak način na sporedu osma partija. Fischer je kljub optimističnemu razpoloženju organizatorjev postavil novo zahtevo: hotel je, da znova menjava šahovnico, in naj vrnejo tisto, ki jo je on sam prejel dvema dnevnima zavrnili. Tokrat pa mu Schmid ni ugodil. Zahteval je namreč tudi privoljenje Spasskega, ki ga pa ameriški sekundant niso mogli dobiti. Tako je Fischer začel tekmo s staro šahovnico. Predstavil se je tudi tokrat z nekaj minutami zamude, medtem ko je bil njegov nasprotnik točen in je mirno čakal ob šahovnici. Američan je še enkrat s kmetom na c liniji, ki uva-ja v angleško otvoritev. Očitno je Fischer v šestih tekmi ugotovil, da njegov nasprotnik te otvoritve ni pripravil (Fischer jo je namreč do sedaj malokrat uporabil) in je zato hotel izrabiti to prednost. Spasski je na vsak način menjal odgovor: premaknil je svojega kmeta na c liniji za dve polji. Po prvih potezah je potek partije zelo miren. Oba šahista sta se ravnala po dobro preučenih teoretskih navodilih.

Pred nekaj meseci sta bila Fischer in Spasski znana le ožjemu krogu ljubiteljev šaha. Danes se povsod govori o njihovem dvoboju

POTEK TEKME:

1. c4, c5; 2. Sc3, Sc6; 3. Sf3, Sf6; 4. g2, g3; 5. Lg2, Lf7; 6. 0-0, 0-0; 7. d4, cxd4; 8. Sxd4, Sxd4; 9. Dxd4, d5; 10. Lg5, Le6.

11. Df4, Da5; 12. Tac1, Tab8; 13. b3, Tfe8; 14. Da2, a6; 15. Le3, b5; 16. La7, bxc4; 17. Lxb8, Txb8; 18. bxc4, Lxc4; 19. Tfd1, Sd7; 20. Sd5, Dxd2.

Zadnja vest: Fischer je zmagal tudi osmo partijo: Spasski se je namreč predal po 37. potezi. Stanje je sedaj 5:3 v korist Američana.

Danes bodo prižgali olimpijski ogenj

Iz Olimpije do Münchna bodo plameni. Co nosili športniki iz sedmih držav

ATENE, 27. — V starogrškem mestu Olimpiji, na Peloponezu, so danes izvedli splošno vajo pred jutrišnjim slavnostnim prižigom olimpijskega ognja, ki ga bodo ponesli v München in v Kiel. Igralka Marija Moscholiou je v spremstvu dvajsetih vestalk, s pomočjo konjavnih kočij prižgala ogenj blizu razvalin templja, posvečenega boginji Junoni. Prvi baklonosec bo Grk Kostas Roussis, specialist v metu krogla.

Baklo bodo prižgali jutri ob 11. uri, po grških tleh pa jo bo prenašalo 1849 baklonoscev vse do turške meje, kamor bo prispela 6. avgusta.

Prihodnjo soboto bo v Atenah velika slovesnost, ko bo grški prvak v skoku v višino Hristos Pavaničolau prispel na marmornati stadion v grški prestolnici. Olimpijska plamenca bo nato čez noč na stadionu, ki ga je dal Pierre de Coubertin zgraditi na prizorišču prvih modernih olimpijskih iger.

Štacija bo šla iz Aten do Joannine blizu albanske meje, nato preko Makedonije do Kavale na turški meji. Olimpijski ogenj bo nato potoval preko Bolgarije, Romunije, Jugoslavije, Madžarske, Avstrije do Bavorske.

Na poti iz Aten do Münchna bodo uporabili kar 6400 bakel.

KOLESTARSTVO

PULJ, 27. — V Pulju je bila danes mednarodna amaterska kolesarska dirka v počastitev dneva vstaje. Zmagal je italijan Ermengildo Da Re, ki je v sprintu po puljskih ulicah pustil za seboj jugoslovanske predstavnike Bilica, J. Valencića, Zakotnika in S. Božičnika. 150 km dolgo progo je zmagovalce prevzeli v 3.50.28" s poprečno hitrostjo 38,520 km na uro. Glavnina je prispela na cilj z enominutno zamudo, zmagal pa je Gersić pred Brčićem. Nastopilo je 44 kolesarjev iz Italije in Jugoslavije.

BRUSELJ, 27. — Belgijska kolesarska zveza je določila deset kolesarjev, ki bodo nastopili na svetovnem kolesarskem prvenstvu v Franciji. Ekipo bo seveda vodil Eddy Merckx, ki ima na razpolago tudi več svojih kolesarjev. Njegov glavni nasprotnik v ekipi je Roger de Vlaeminck, ostali reprezentanti pa so Swerts, Verbeeck, De Schoenmaeker, Dierckx, Godfroot, Huysemans, Rosiers in Van Impe. Rezervi bosta Van Linden in Van Neste.

Jutri začetek 3. športnega tedna Gaje Na sporedu tudi kulturna prireditev

Največ zanimanja vlada za nočni tek in predvsem za turnir v tenisu

Za teden dni bodo lahko športni ljubitelji pričali zanimivim športnim in kulturnim prireditvam, ki so jih pripravili poštovni organi organizatorji Gaje v okviru 3. športnega tedna tega društva. Letošnji spored bo zaradi kakovosti in pestrosti daleč boljši od vseh dosedanjih. Tradicionalnim panogam so privedli priključili še kulturni spored, poleg tega pa se bodo letos prvič pomerili teniški igralci, v mladinski kot članski kategoriji.

Tekmovanja v tenisu bodo seveda na novem igrišču Gaje, ki je vsak dan praktično polno zasedeno. Med drugim naj omenimo nočni tek (Maratona Gaje), ki je vedno vzbudil med domačini veliko zanimanje, saj bodo atleti poročali, torej v posebni atmosferi zaradi karakterističnih bakel, tekli od Gro-pade vse do Bazovice in se nato vrnili na cilj v Padriče.

Dokaj pester in zanimiv bo tudi mednarodni balnarski turnir, katerega se bodo udeležile naslednje ekipe: Cerknica, Brest, Izola, Koper, Komenc, Zorja, Gaja in Vesta. Sicer pa je celoten spored tako zanimiv in pester, da smo prepričani, da bo privabil ob rob padriškega igrišča veliko število navijačev in ljubiteljev športa.

JUTRI ZACETEK

Teden Gaje so bo začel jutri z odbojgarskim in košarkarskim sporedom.

Najprej bodo stopili na igrišče košarkarji, in sicer mlajši mladinci. Turnirja mlajših mladincev se bodo udeležile naslednje ekipe: Italsider, Ferroviario in ekipa ZS SDI, ki jo sestavljajo košarkarji Bora in Poleta.

V prvem dnevu bo na sporedu tekma Italsider — Ferroviario. Naši košarkarji pa bodo odigrali svojo prvo tekmo v nedeljo.

Zenski odbojgarski turnir se bo začel ob 20.30. V prvi tekmi se bodo spoprijele odbojkarice Sokola in Sloge, v drugem pa predstavnice Bora in Sloge.

OSTALI SPORED

Sobota, 29. julija

ob 18.30: košarka mladinci, ob 20.30: turnir v ženski odbojki: Sokol — Sloge in Bor — Sloge.

Nedelja, 30. julija

ob 10.30: košarka mladinci, ob 18.00: nogometna tekma stari — mladi na Proseku.

Ponedeljek, 31. julija

ob 18.30: košarka mladinci, ob 20.30: odbojka ženske Sokol — Bor.

Torek, 1. avgusta

ob 18.30: minibasket, ob 20.30: mednarodna odbojka moški Kras — Sloge in Dom Gorica — Izola.

Sreda, 2. avgusta

ob 18.30: minibasket, ob 20.30: mednarodna odbojka moški finale za tretje mesto.

Četrtek, 3. avgusta

ob 18.30: minibasket, mednarodna odbojka moški, finale za prvo mesto.

Američanka Bachman enakovredna Semjonovi?

SESTO SAN GIOVANNI, 27. — Po dolgi seriji ameriških košarkarjev, ki so v zadnjih letih ojačali italijanske košarkarske moštva med prvenstvom in predvsem v evropskih pokalih, je prišla v Italijo še ena ameriška košarkarka. Guendalina Bachman. O enaindvajsetletni atletinji sicer ni veliko tehničnih podatkov, saj je ženska košarka v ZDA na precej nižji in amaterski ravni. Italijanske prvakinje GEASA pa bodo poskušale z njeno pomočjo znova postaviti svojsko velikansko Semjonovo, ki do sedaj ni imela enakovrednih nasprotnic v Evropi.

Vročih 400 m na OI v Münchnu

Pričakovan izbruh tekačev iz Afrike — Vsaj do polfinala tudi Sušanji?

Finale teka na 400 metrov za moške bo na sporedu 6. septembra točno ob 17.30. Predviden je eden najlepših tekov olimpijskih iger, saj je en krog dovolj dolg, da se uživa ob teku najboljših na svetu. Istočasno pa je za tekače dovolj kratak, da razvijejo izredno brzino. Današnji najboljši tekač na 400 m dosega v prvih 200 metrih tudi čase, ki so krepko pod 21 sekundami. Svetovni rekord pa znaša 43"8 ali poprečno 10"9 na vsake 100 metrov.

Ena izmed velikih atletskih mej, namreč časa pod 44" na 400 metrov, je bila prebita pred štirimi leti na OI v Mehiki. V tabru ZDA iz katerega sta bila izključena Tommie Smith in John Carlos, je vladalo napeto ozračje. Lee Evans se je masčeval s 43"8!

Danes takega ozračja ni, imamo pa nedvomno boljšo kvaliteto. Le pred dobrim mesecem je Evans na vprašanje o svojih olimpijskih možnostih v Münchnu odgovoril: «Seveda mislim zmagati! In ko bodo igre leta 1976 v Montrealu, bom star komaj 29 let.» Evansa pa kljub tej samozavesti izjavi letos v Münchnu ne bo na startu, ker je bil na neusmiljenih ameriških izbirnih tekmah komaj četrti na cilju. Eno zlato kolajno bo sicer lahko prejel v štafeti, kar pa je malo za svetovnega rekorderja! Časovno sta odločno najboljša Collett (44"1) in John Smith (44"3). Ta pa se nam zdi mnogo bolj za nesejnih in tudi bolj izkušen. V začetku letošnje sezone je izgledalo, da bo dokončno izgubljen za šport zaradi vnetja jeter.

Sicer niso Američani edini pod 45 sekundami. Na prvenstvu Zahodne Nemčije je Honz dosegel nov evropski rekord 44"7. Prejšnji je bil star kar 12 let. Nekaj takega je zmogel gotovo tudi evropski prvak Jenkins, ki bi moral kot pravi Anglež priti na dan v odločilnem trenutku.

S tem ni še vse povedano. Kje so Afričani? O njih ni veliko vesti. Izjema je samo Sang iz atletsko razvite Kenije, ki je v ZDA dosegel enkrat čas 45"3 in premagal zgoraj omenjenega tekača Evansa in Smitha. Na afriško celino bo treba na vsak način paziti. V Mehiki je bila od 8 finalistov kar trojica Afričanov. O imenih Gakou, Bezaheh in Omolo se ni pred igranji vedelo praktično ničesar, znali pa so preteči 400 m v 45", 45"4 in 45"3! Koliko takih tekačev bo predstavljal Afrika letos?

Italijani so do pred kratkim upali celo na zlato. Baje Fiasconaru hitro mineva kriza, velik podvig pa zglede le nemogoč. Vstop v finale bi moral biti realen cilj tega atleta.

Nekoliko nepričakovano je v borbo posegla tudi Jugoslavija, ki ni v tej panogi nikdar imela posebnih dobrih tekačev. Luciano Sušanji je novi jugoslovanski rekorder s časom 45"9. Normalno bi moral priti do polfinala, očitno je zadnjega teka na dvoboju z Belgijo pa so si edini, da bi ob hujši konkurenci Sušanji lahko dosegel tudi nižji čas. 45"5 lahko pomeni že veliko mejo med polfinalom in finalom.

Kot zanimivost naj navedemo nekaj rezultatov z mehiških iger: Evans (ZDA) 43"8 svetovni rekord, James (ZDA) 43"9, Freeman (ZDA) 44"4, Gakou (Senegal) 45", Jellinghaus (Zah. Nemčija) 45"3, Bezaheh (Etiopija) 45"4, Badenski (Poljska) 45"4, Omolo (Uganda) 47"6 v predtekkih pa 45"3 in 45"4. Najslabši čas za vstop v finale 45"5. Že v predtekkih sta bila dva atleta s časi pod 46" izločena.

K. B.

Lilijana Roset zmagala pred sestrama Mikluš

Turnir se nadaljuje z igro posameznikov in mešanih dvojic

V soboto se je pričel na Oslavju pri Gorici namiznoteniški turnir za fante in dekleta iz tamkajšnjega okraja. Organizator turnirja je SZ Dom iz Gorice. Turnir poteka v treh konkurencah: posamezniki, mešane dvojice in mešane dvojice.

V torek zvečer se je zaključilo tekmovalstvo za ženske posameznice. V moški konkurenci so odigrali prva izločilna srečanja, te dni pa bi se morlo tudi tekmovalstvo zaključiti. V petek in soboto bo na sporedu igra mešanih dvojic.

V ženski konkurenci je nastopilo pet deklet, medtem ko se dve nista predstavili. Udeležence so za igranje zadovoljivo in pokazale vidne napredek. Vse so vredne pohvale, saj je vsaka izmed njih dala za zeleno mizo vse, kar je zmogla.

Zmagala je Lilijana Roset pred Loreto Mikluš. Zadnja tekma turnirja, med tema dvema igralkama, je bila odločilna za prvo mesto in gotovo najlepša in najbolj borbeno, kot nam prita sam končni rezultat 2:1. Obe igralki sta pokazali, da dobro obvladata namiznoteniško tehniko in se znata pošteno boriti za vsako žogo.

Lilijana Rosetova turnirja:

Mikluš L. - Roldo 2:0
Roset - Mikluš F. 2:0
Bensa - Roldo 2:0
Mikluš L. - Mikluš F. 2:0
Mikluš F. - Roldo 2:0
Mikluš L. - Bensa 2:0
Roset - Roldo 2:0
Roset - Bensa 2:0
Mikluš F. - Bensa 2:0
Roset - Mikluš L. 2:1

Končna lestvica:

1. Roset Lilijana	točk 8
2. Mikluš Loreta	» 6
3. Mikluš Franka	» 4
4. Bensa Eljiana	» 2
5. Roldo Miryam	» 0

Športno združenje Dom prireja tak turnir že drugič in bi želeli, da bi tak prireditev postala tradicionalna.

IK

HOKEJ NA KOTALKAH

LA CORUNA, 27. — V prvem dnevu svetovnega prvenstva v hokeju na kotalkah je Italija premagala Avstralijo s 7:2 (3:2). V ostalih srečanjih so dosegli naslednje rezultate:

Čile — Japonska	3:2
Nizozemska — ZDA	8:3
Argentina — Nova Zelandija	6:1
Španija — Belgija	15:2
Portugalska — Z. Nemčija	3:2

ODBOJKA

FIRENCE, 27. — Italijanska odbojgarska zveza je povabila kitajsko moško reprezentanco na turnejo po Italiji, kjer naj bi odigrala več tekem maja in junija prihodnjega leta.

od danes
boš še bolj
cenil svoj
denar!

stopi v trgovine
drop
za kupce zlato jajce

Naslovi: Trst
Korzo Italia, 7 — Ul. Dante, 12
ter v nadaljnjih 100 trgovin drop v vsej Italiji.

MLADOSTNI DNEVNIK SIMONA RUTARJA

28. Sem bil v gledališči. Igrala je neka dunajska družba ne precej dobro. Igre (Ein schlechter Mensch) niso tako dobre kot italijanske, a prijetne in popularne še bolj, zato pa tudi bolj dopadajo. Predstavljali so tudi spevoigrano «Singvogel» prav dobro. Zlasti nekdo je angleškega lorda izvrstno igral. Tega prav da nezero mladost. 261)

14. Sem bil na hribu sv. Marka (pri Sempetru). Razgled po ipavski dolini še precej lep. Razvalina je bila nekaj go-tovo cerkvice (sv. Marka). Razločuje se še dobro mesto, kjer je stala in tudi še nekaj zida je videti. Vendar ne morem razumeti kje so ono orožje izkopali in čemu je gor prišlo. 262)

15. Sem bil zopet v gledališči. Predstavljala se je dobra igra: «Ein Teufel». Spevoigrana «Beckers Geschichten» nima nič v sebi. 263)

18. Sem bil v gledališči. Vseled napada obeh tukajšnjih italijanskih listov (zlasti «L'Espresso») na družbo, češ da daja nemoralne igre (prav za prav pa, ker so se nemški igralci bolj obnesli nego italijanski) bilo je gledališče skoraj prazno. Igrali so: «Der Kuss», «Garibaldi», «Ein Knopf in Holz und Blech». Zlasti zadnja igra je bila malo «eprepmaj» (= pre-naradna 264) Zalibog, da neseim imel sreče se pri nobeni klasični igri biti. Mala mesta ostanejo vendar le mala mesta.

20. Sem bil v gledališči. Igrala se je igra «Der Pfarrer von Kirchdorf», 265) lepa igra, zoper celibat obrnena. Igralci so izvrstno svoje naloge rešili, zlasti «pfarrer». 266) Le škoda, da se je malo razumelo, zlasti nekoga berata. Ta igra me je ne-kako okrepila, da hočem tudi jaz tak dar prinesiti, kakor oni župnik. Gledališče ima velik vpliv na človeka.

N.ro (= številka 14) Čez štiri leta! Iz gledališča grede dež, dežnik, ponuditi, spremiti, seznaniti.

21. Končen račun o naši «besedi». Vseh dohodkov 7 fl.(orint) 60 (brez malih prineskov, kateri so se vrnilli), stroškov 6 fl.(orintov) 06 (krajcarjev) 1 fl.(orint) 54 (krajcarjev) se je razdelilo med one, ki so več nego 20 novcev (= krajcarjev) plačali.

Tako je končala naša beseda žalostnega spomina. Zalibog, da moram izpovedati, da so dijaki sami krivi, da nij bilo besede, ker nismo nič eehrgefühla, 267) in ker so vsled tega povsod vse «kreditu» zgubili.

27. Teta v Gorici. Govorila je precej mirno in me povabila za binkošti na Sv. Goro. Lagala mi je, kakor po navadi, na obraz. Jaz sem bil gor tihi.

Maž.

1. V šoli so se pogovarjali, kak stan si bo kdo izbral. Vsi so si slikali in obetali lepo prihodnost, vsak je upal, da bo zadovoljen v svojem stanu. Le jaz sem molčan, le jaz neseim nič upal, jaz si neseim nič obetati. In ko je tudi mene profesor prašal, kak stan si bom izbral odgovoril so drugi za me. Lotila se me je bila neka otožnost, nek notranji nemir in negotovost, ki prihaja vedno več.

2. Prosto. Zjutraj mali sprehod čez Pevmo, Oslavije in Krojno. Zares krasno jutro z bleščečo roso in žvergolenjem ptic, a krasna tudi deželica z hribčki, dolinami, potoki in zelenim drevmi!

18. Sem bil nekam ves potr, ker sem moral na Sv. Goro. Bal sem se iti gor iz znanih razlogov. Vendar je bil moj strah prazen. Teta in stric sta bila nenavadno prijazna z menoj ves čas. Vsi dnevi so mi mirno pretekli brez očitaj in tudi moje že toliko premetlo «vojaško prašanje» se je ob kratkem obdelalo. Če odštejem dolgčas, kateri me je nekoliko nadlegoval, reči moram, da so bile te vakance ene najlepših mojlih.

— Prebrals sem vsaki dan Stritarjeve satire. Vedno bolj so mi dopadale. Zlasti nekatera mesta so izvrstna. Vendar so soneti bolj nego pisma. 268) Zalibog, da naši praviki še več zaslužijo.

25. Prebrals sem srbske narodne pesmi (v Kapperjevi pre-stavi). 269) Jaz neseim misliti, da so te pesmi tako lepe. Od njih krasote sem bil kar očaran. Neseim jih mogel iz rok po-stiti, ko sem jih bil začel enkrat brati. Ko bi bil jaz mini-ster upeljal bi jih po vseh jugoslov.(anskih) gimnazijah mestu Homerja. Zlasti me je veselilo, ker sem sprevidel iz teh pesmi, da pri Slovanih ima ženska mesto, kateri ji gre in da ne vlada nad možem, da je mož ne časti skoraj po božje, in ji vse mogoče privilegije daje, katerih nikoli ne zasluži, kar se pri Germanih in Romanih v taki meri nahaja, da se človeku že stidi. V tem vidim jaz glavno razliko med slovanskimi in germanskimi žitijem.

30. Sv. Telo. Procesija. Morda zadnja v Gorici, kajti godili so se veliki neredi in nesposobnosti pri njej. Policija se nam-reč nij nič vtilkala. — Ta dan je popoldne nekaj ljudski praz-nik na Kostanjevici. Zbere se po navadi prav veliko ljudi, a letos je malo dež žugal, zato nij bilo posebnega. Sicer se pa lepo petje že zmerom sliši na Kostanjevici.

Junij.

14. Velika nevarnost je žugala zadnji čas društvu in listu «Soča» kajti klerikalna stranica se je bila vzdignila zopet njo in jo hotela «se svojo» «křščansko ljubenzijo» uničiti. Ulovila je bila mladega Stresa na svoje limance in pet duhovnikov je podpisalo vabilo in ga poslalo po dežel. Nabranih je bilo že precej goldinarjev, ker veliko mladih duhovnikov opiraje se na Stresov podpis hotelo je društvo podprati. Hitro sta bila imena urednika (Kravanja in Toman) 270) odbrana, v zaditji je stal Marušič in kot faktični urednik imel bi biti Stres (ki je mimogrede rečeno, pregrenjen za tak posel).

Bila je že pogodba sklenjena s tiskarjem in do rojstva «Glasa Primorskega» manjkali so le še trije dnevi, ko se stran-ka sama razpe zaradi nekake dopisa v «Vaterland» v katerem nek starejši duhoven stranske udriha po «Soči» in njenem pre-sedniku ter žagovarja škofijstvo, zakaj ne uredi je slovensko. To se je zdelo Stresu preveč in odpovedal se je. Z njim je

seveda vse razpadlo in vrhu tega je še škof prepovedal list izdajati, ker je videl, da je nastal razpor med duhovniki sa-mimi. Requiescat in pace 271) pred porodom umrlo dete «Glas Primorski» 272) —

261) Dunajsko družbo je vodil Bukovics, komedijo «Ein schlechter Mensch» (Slab človek) je napisal J. Rosen (N. Dussak). Ope-reto «Singvogelchen» (Ptčica pevka) je ugalsbil T. Hauptner na besedilo C. Jacobsona.

262) Rutar misli na najdbe arheološke iz leta 1867, ko je bilo tu slu-cajno odkritih za 200 kilogramov različnih bronastih predmetov.

263) «Ein Teufel» (Vrag), komedijo v treh dejanjih je napisal J. Rosen, opereto «Beckers Geschichten» (Pekove zgodbe) je ugals-bil A. Conradi na besedilo C. Jacobsona.

264) Pod gorški italijanski listi razumemo že omenjeni «L'Espresso» in katoliški «Il Goriziano». Prvi je objavil kritiko 17. aprila 1872, drugi osterbo pa še 14. aprila 1872 (štev. 30). Naslov iger: «Poljub», «Garibaldi», «Gumb iz lesa in pločevine». Komedija v enem dejanju J. Rosena «Garibaldi» j. izšla tudi v slovenščini (Ljubljana, 1876).

265) «Der Pfarrer vom Kirchdorf» (župnik iz Kirchdorfa) je napisal L. Gruber.

266) Pfarrer (nem.) = župnik.

267) Ehrgefüh! (nem.) = čut za čast.

268) Rutar misli verjetno na Stritarjeve satirične pesmi (na primer «Prešernova pisma iz Elizije», 1872) in «Dunajske sonete» (1872).

269) Kapper je izdal srbske narodne pesmi leta 1852 v dveh delih.

270) O Ivanu Stresu je bil v dnevniku že govor, Matija Kravanja (1832) je bil duhovnik v Gorici, Anton Valentin Toman pa upo-kojenji učitelj.

271) (lat.) = Na počiva v miru.

272) Glede nastanka lista, ki ga Rutar omenja pod imenom «Glas Primorski» je treba dodati, da se je sicer pobuda za list pri-pisovala A. Marušiču, o čemer piše tudi dnevnik. Pač pa je bil na vabilu o čemer Rutar piše podpisal poleg semeniškega profesorja Hrasta in treh duhovnikov (S. Bensa, I. Kumar in I. Stres) tudi v dnevniku tolikokrat omenjeni ravnatelj malega semeniškega Jožef Marušič. Stres je iz te skupine izpadel, name-sto njega se je kasneje pojavilo ime semeniškega profesorja dr. J. Gabrijelčiča.

(Nadaljevanje sledi)

NAPETOST V ULSTRU NE POPUŠČA

PROTESTANTSKI SKRAJNEŽI GROZIJO Z NAPADOM NA KATOLIŠKE ČETRTE

Izjavili so, da bodo preprečili dovajanje plina tem mestnim predelom
Londona vlada bo v kratkem ojačila svoje čete v Ulstru

BELFAST, 27. — Položaj v Ulstru se je v zadnjih 24 urah zelo zaostрил, čeprav ni bilo oboroženih spopadov med gverilci in vojakmi. Vse kaže namreč, da bodo protestantski skrajneži v kratkem začeli uresničevati svoje grožnje. Organizacija UDA je včeraj sporočila, da je pripravila načrt za postopno obkoljevanje katoliških čet v Derriju, ki so pod nadzorstvom pripadnikov skupine Provisionals. Voditelji protestantskih skrajnežev so napovedali, da bodo začeli prestrežati na cesti, ki povezuje Belfast z Derrijem, vse cisterne, ki dovažajo plin v rezervoar katoliške

strogo nastopili. Opazovalci v Ulstru menijo, da bodo oblasti, po zadnjih grožnjah dodelile vsaki avtomobilski vojaško spremstvo, kar bi pa izpostavljalo vojske neposrednemu spopadu s pripadniki skrajnih protestantskih organizacij. Kljub trditvam britanskih državnikov, da nasprotujejo vsem skrajnežem, ki zastružujejo položaj v Severni Irski, pa so se vojske vedno izognili spopadu s protestanti. Londonska vlada je odločila, da bo v kratkem poslala v Ulster še 4.000 vojakov. V Severno Irsko bo v kratkem dopotoval tudi udarni bataljon. Število britanskih vojakov v Ulstru že presega 17.000. Londonska vlada je že ojačila čete v tej pokrajini pred kratkim ob priliki obletnice zmage protestantskih čet nad irskimi katoliškimi kraljem.

Londonski parlament je danes odobril novo gospodarsko pomoč Severni Irski. Pokrajina je bila že pred izbruhom neredov zelo zaostala, stalni spopadi pa so se povečali gospodarsko krizo, ker so podjetja ukinila investicije. Britanski vojski so danes zjutraj odkrili v belfaški četrti Crumlin Road dve trupli v gorečem avtomobilu. Gasilci, ki so takoj prihiteli, da bi pogasili požar, so našli eno truplo za volanom, drugo pa je bilo skrito v prtljajniku. Ena oseba je bila hudo ranjena zaradi močne eksplozije, ki je danes popoldne razdejala trgovino v središču Belfasta. Malo prej je eksplozija drug peklenjski srč, ki pa na srečo ni povzročila žrtv. V poznih večernih urah je v nekem baru sredi Belfasta prišlo do eksplozije, pri kateri je izgubila življenje ena oseba, več pa je bilo hudo ranjenih.

VRSTA NARAVNIH NESREČ V ITALIJ

V Anconi zabeležili šest potresnih sunkov

Neurja po vsem polotoku - Pri Brescii zid zasul 6-letni deklici

ANCONA, 27. — V Anconi so včeraj zabeležili šest potresnih sunkov. Najmočnejši je bil prvi, ki je dosegel šesto stopnjo Mercalijeve lestvice. Epicenter sunka je bilo (do sunka je prišlo ob 2.10) vzhodno od mesta. Trajal je nekaj sekund in spremljalo ga je močno bobnenje. Prebivalstvo je sredi noči (od sunka je prišlo ob 2.10) steklo na ulice. Nekateri so se tudi z avtomobili oddaljili iz mesta. Takojo nato je seizmološki observatorij zabeležil še en sunk, ki pa ga prebivalci niso zaznali, ker je bil le prve jakostne stopnje. Ostali sunki so si sledili v enakomernih presledkih do starih jutraj. Potres ni povzročil večje škode, pa tudi med prebivalci ni bilo ranjenih. Vse se je tako končalo s precejšnjim preplahom, saj so bili zadnji potresni sunki pred le enajstimi dnevi. Ta potres je imel tudi prolog. Malo po trindvajseti uri sta preleteli mesto dve nadzvočni letali in pok, ki sta ga povzročili, je bil tako podoben grmenju ob potresu, saj so se prebivalstvo steklo na ulice.

MILAN, 27. — Na tiskovni konferenci je danes v Milanu videmski nadškof mons. Giuseppe Zaffonato obrazložil spored državnega evharističnega kongresa, ki bo od 10. do 17. septembra letos v Vidmu. To bo prvi kongres po ekumenskem koncilu «Vatikan II». Možno je, da se bo kongresa udeležil tudi papež Pavel VI.

ZADNJA VEST

DUNAJ, 27. — V nekem kraju 17 km severno od Dunaja je prišlo do železniške nesreče, pri kateri so tri osebe izgubile življenje, 33 pa je bilo ranjenih. Osem ranjenec je v smrtni nevarnosti.

PO OSVOBODITVI PETIH SINDIKALISTOV

Enotni britanski sindikat preklical splošno stavko

Pristanišniki bodo še vedno stavkali zaradi uvedbe prevozov s kontejnerji

LONDON, 27. — Enotni angleški sindikat je danes sporočil, da splošne stavke, ki je bila napovedana za ponedeljek, ne bo. Z izpustitvijo petih sindikalistov je namreč včeraj vlada ugodno rešila glavno zahtevo sindikata in torej stavko preprečila. Na delo so se tako vrnili tiskarji, čiščarji, rudarji, uslužbenci londonskega letališča in piloti. Niso se pa vrnili pristanišniki, ki so danes napovedali stavko. Razlog za stavko je še vedno isti kot prejšnji teden. Ko so v Angliji uvedli promet s kontejnerji, je mnogo pristaniščnikov ostalo brez službe. Premestili so jih v skladišča, s tem pa so skladiščnikom odvzeli del zaslužka. Takrat so skladiščniki oklicali stavko, isto so storili težaki in prevozniki.

Da bi vlada to stavko preprečila, je zaprla pet sindikalistov. Stanje je sedaj isto kot prejšnji teden. Za Veliko Britanijo, ki je pomorska država in obnem otok, ter se torej poslužuje skoraj izključno pristaniščnikov za uvoz in izvoz, pomeni ustavitve pomorskega prometa hudo udarec. Če stavka ne bo prenehala, bo britansko gospodarstvo zaslo v še hujšo krizo. Že danes je bilo moč opaziti prve posledice stavke; na londonski borzi je namreč padla vrednost funta šterlinga.

Enotni sindikat «Trade Unions Congress» šel sodevolati z vlado, da se zopet vzpostavi redni promet v britanskih pristaniščih. Minister za delo Maurice McMillan se je danes ločno sestel s predstavniki sindikata in pristaniščnikov. Po sestanku niso izdali nobenega poročila. Trenutno stavka nekaj nad 41.000 pristaniščnikov. Britanski vladi torej zapor ni pomagal. Sedaj, ko so izpustili pet sindikalistov na svobodo, se je vlada zaslala pred istim problemom kot prejšnji teden. Edina razlika je, da je z zapornim nalogom, torej z upoštevanjem zakona o prepovedi stavke, hudo razdražila delavce. Glavna točka programa vseh delavskih kategorij je sedaj preključitev tega zakona.

Zaključen proces o incidentih v Milanu

MILAN, 27. — Danes se je zaključil v Milanu proces proti pripadnikom levičarskih izvenparlamentarnih organizacij, ki so 11. marca priredili demonstracije, kljub prepovedi kvesture. Sodniki so obsojili na štiri mesece zapore po gornjo pet mladeničev, enega na 20 dni zapore pojožno, dva pa na plačilo 10 tisoč lir globe. Dvaindvajset pripadnikov izvenparlamentarnih organizacij.

ZAMENJALI SO JU ZA «JAMESA BONDA»

Nevšečnosti dveh Američanov med potovanjem po Ugandi

Oblasti so jih osvobodile in izgnale šele po posredovanju ameriškega veleposlanika

TEL AVIV, 27. — Dva mlada Američana, ki sta si želela ogledati Afriko, sta danes ob povratku v Tel Aviv pripovedovala častnikarjem svoje dogodivščine na črnem kontinentu. Mladeniča so ugandske oblasti zamenjale za dva tovariša znanega Flemingovega «Junaka» Jamesa Bonda, tajnega agenta 007.

Lyle Friedman in Arthur Gold sta odpotovala iz ZDA januarja letos. Nameralna sta obiskati bližnjovzhodne in afriške države. Zato sta kupila vozovnico, ki bi jima dovoljevala, da po mili volji krožita po Bližnjem vzhodu in po afriških državah z letali izraelske družbe El Al. Ko sta po obisku v Nairobiju dopotovala v Kampalo so se začele njune težave z ugandsko policijo. Mladeniča sta opravila formalnosti na letališkem carinskem uradu in nato sta se napotila v banko, da bi zamenjala dolarje z ugandskim denarjem. Tu so jih agenti ugandske policije aretirali. Najprej so pregledali njuno prtljago, nato so Golda izpustili, Friedmana pa

Nesramnost rodezijskega rasističnega režima

SALISBURY (Rodezija), 27. — Več sto rodezijskih temnopoltih dronjavljanov je danes zapustilo svojo zemljo in se je zateklo v gore, da bi se izognili aretaciji. Gre za člane plemena Tangvena, ki živijo na majhnem področju v bližini meje z Mozambikom. V tej pokrajini se temnopolti prebivalstvo že več let prepira z osrednjo vlado. Pripadniki plemena Tangvena živijo v teh krajih že stoletja, in trdijo, da so se spopazovali s prvimi belci, ki so prišli na to področje, o mehanizirane vojske. Rodezijska vlada pa je odločila, da bo dodelila belemu pribivalstvu te zemlje. Zato bi se morali afričani odseliti, ker bi na teh področjih lahko živeli le kot služabniki, ne pa kot samostojni lastniki. Država je hotela prisiliti plemo, da bi se odselilo v neko bližnjo pokrajino, ki je rezervirana temnopoltemu prebivalstvu. A le 16 družin je spoštovalo ukaz, ostali pa ne nameravajo zapustiti zemlje, kjer so se rodili in kjer so živeli njihovi predniki.

CALTANISSETTA, 27. — V Caltanissetti sta dva dogodila pretresla javnost. Preiskovalni sodnik je danes izdal zaporni nalog za 58-letnega Giuseppea Ustico in njegovo ženo, ker sta imela hčer zaprti v hiši celih 13 let. Hčer Elisabetta je stara 26 let in je nerazvita. Zaprta je bila v majhni in temni sobici. Maria Rabbita, stara 29 let in mati štirih otrok, pa je poskušala prodati sina nekemu policijskemu agentu. Zaprti so jo v psihiatrično bolnišnico.

Filmski festival v Pulju

PULJ, 27. — Danes se je v puljski areni začel 19. jugoslovanski kinematografski festival, na katere

SINDIKAT

Sindikato združevanje delavcev je zelo pomembno. Ta pomen so razumeli tudi na Norveškem. V Oslu so namreč včeraj ustanovili sindikat kaznjencev. V norveških zaporih so namreč prebivalci, da lahko tudi tam ustanovijo sindikat. Sindikat je že postavil prvo zahtevo: tri tedne plačila počitnice na leto za vse kaznjence, ki so sedeli v zaporu vsaj eno leto.

VOJNA

Telavivski študenti so napovedali vojno «gospodčinam», ki opravljajo svoj «poklic» v nočnih urah v neki ulici za univerzo. Za orožje so izbrali fotografske aparate. Fotografirajo namreč avtomobile v katerih «gospodčine» vstopajo, fotografije pa pošiljajo lastnikom avtomobilov (ali njihovim ženam). Zagrozili so, da bodo nekaj fotografij poslali tudi časopisom.

VOZNIŠKO DOVOLJENJE

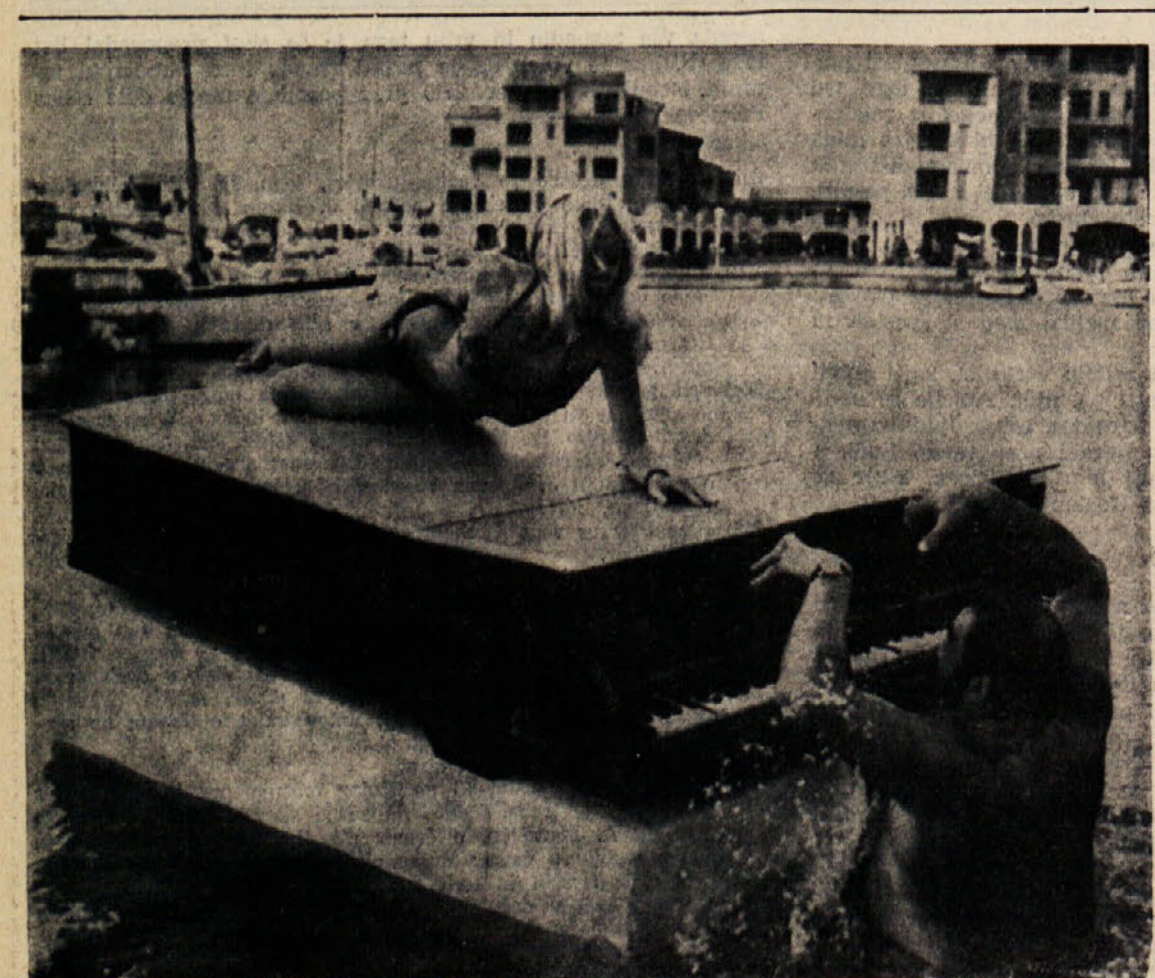
Izpit za voziško dovoljenje je v Franciji zelo težak. To so ugotovile žene v kraju Port Aven, ki jim izpraševalci niso hoteli dati voziškega dovoljenja. Zato so sklenile, da si bodo pač voziško dovoljenje dobile na drugačen način. Možnost se jim je kaj kmalu ponudila. Kupile so ponarejena dovoljenja iz Konga in prosila francoske oblasti, naj jim v zameno izdajo francoskega. Nas komentar? Glede na promet, ki je v Kongu, bi Francozinje lahko tam tudi šofirale. Doma pa naj se kar za dovoljijo s kolesom.

NAJVEČJI MOŽ

Dekletom, ki so se udeležile tekmovalca za miss sveta so postavili vprašanje: «Kdo je po vašem mnenju največji mož na svetu?» Odgovori so bili različni: Nicom, Barnard, moj oče, mož, ki ga bom poročila. Edinstven je bil odgovor najlepše izraelke: «Največji mož na svetu je Golda Meir».

četrti Bogsida. Na ta način bi bili prebivalci prisiljeni zapustiti svoje hiše zaradi pomanjkanja plina in britanska vojska bi lahko brez boja zasedla ta mestni predel. Predstavniki protestantske organizacije so dodali, da so pripravili tudi druge akcije za ugonobitev struje Provisionals, niso pa hoteli pojasniti kakšne bodo te akcije.

UDA je že večkrat zagrozila, da bo sama poskrbela za likvidacijo katoliške odporne organizacije, če ne bodo britanski vojski dovolj

Pariski glasbeniki Mustache je dožal, da lahko tudi v vodi zaigra serenačo in enemu dečaku

TRŽAŠKI DNEVNIK

Enotnost protifašistov

(Nadaljevanje z 2. strani)

milijonov demokratičnih glasov, protifašistov in protijudovskih. Koštica je še omenil nujnost boja za sožitje slovenskega in italijanskega naroda, za prepoved tržaškega gospodarstva, sodelovanja z Jugoslavijo.

Glede mednarodnega položaja je omenil vojno v Vietnamu in smrti Nixonovega genocida ter zaključil: «Ne bomo stali križem rospričo tolikšnih pojavov fašizma. Naša neoborožena armada ljudskih množic se bo upirala fašizmu, ustvarila bo pogoje za jutrišnji dan, ko bomo uresničevali najplemetnejše težnje človeštva. To je, antifašizem».

Za njim je spregovoril zgodovinar Santarelli, ki je predvsem opozoril, da je duh demokracije in antifasiističnega zavzetstva neposredno brez enakopravnega sodelovanja med narodi, tu živimi Slovenci in Italijani. Črni madež nacionalizma, ki je italijanski narod vlekli iz stolov stolovščine v pustolovščino, je bil izbrisati z močjo vseh sil, ki jih združuje odpravnost: komunistov, socialistov in katoličanov.

Santarelli je poudaril, da je fašistična drhal tako večer kot dan, le krotko orodje besnečih kapitalistov, ki ne trpe napredka, ki s tega gibanja, vendar je vsak posebej gibanje nemogoče: ljudstvo je premalo, Italija pa je že šla skozi ognjeno izkušnjo odpora, oblikovanja ustave, zrušenja monarhije. Svoj govor je Santarelli zaključil z dvema pozivoma: mladini, naj se strne okoli idealov antifašizma in demokracije, katoličanom pa naj bodo aktivnejši v tem boju.

Deželni odb. Varisco v Praži za letalsko povezavo z Ronkami

Deželni odbor za prevoze Varisco se je sestel v Praži s predstavniki češkoslovanskih letalskih družb, s katerimi je razpravljalo o možnosti stalne letalske povezave med Pražo in letališčem v Ronkami. Odbor Varisco je sprejel predsednik konzorcij za ronško letališče prof. Ferrari.

O redni progi Praha - Ronke je govoril že dal časa med češkoslovanskimi predstavniki in zastopniki naše dežele. Svoj čas je celo karol, da bodo vzpostavili to progo v prihodnjem letu, vendar pa je prišlo do nepredvidljivih težav, ki zadržujejo letalstvo in tako se do sedaj pobuda še ni uresničila. Letalska zveza bi imela veliki pomen, če zlasti za našo deželo, če bi z njo povečala dotoka čeških slovaških turistov v turistične kraje Furlanije. Julijane krajine (in v zadnjih letih je bilo v let-leh že precej veliko), tudi strnilo vezi med srednjeevropsko republiko in tržaškim pristaniščem. Torej tudi trgovina in pomorstvo bi se lahko, okoristila pri tej novi zračni povezavi.

Vse to je poudaril odbor Varisco med svojimi razgovori s češkoslovanskimi predstavniki. Seveda ni bilo do sedaj še nobenih stvarnih sklepov, razen obojestranske odločitve, da bodo spodbudili odgovorne organe za čimprejšnje rešitev še ostalih vprašanj. V najkrajšem času bi lahko vzpostavili sezonsko poletno progo, ki bi bila seveda namenjena predvsem turistom.

Deželno zasedanje o psihično in fizično nerazvitih otrocih

Deželni odbor za zdravstvo je socialno skrbstvo Stopper se sestel s predstavniki vseh deželno združenj za pomoč psihično in fizično nerazvitim otrokom in s strokovnimi delavci na socialno skrbstvo pokrajinskih uprav in štirih hišnih deželnih občin. Razpravljali so o raziskavi, ki jo vodi gorjski sociološki inštitut ISIG o stanju teh otrok v naši deželi.

Raziskavo vodijo s specializiranimi osebami že več mesecev in seveda so pripravili prve, delne rezultate. V bistvu je šlo za tiste, ki so bili izvedeni s sodelovanjem občin, školskih uprav, podpornih ustanov, zdravstvenih organizacij in posebnih šol. Dokončni rezultati bodo znani verjetno septembra ali oktobra. Na podlagi teh bo deželna uprava osnovala svoj načrt za pomoč in podporo otrokom, njihovim družinam in ustanovam, ki skrbijo zanje.

Obvestilo pokrajinskega sindikata upokojencev CGIL

Pokrajinskemu sindikatu upokojencev CGIL so z več strani sporočili, da hodijo po hišah neznanke, ki izkazujejo CGIL, ki zahtevajo od občanov denarne podpore, če da je borba za izboljšanje pokojnin zadnje čase terjala precej denarja. Pokrajinski sindikat CGIL izjavlja, da ni nikogar pooblaščen, ki bi nabiral denar. Gre očito za goljufije, ki skušajo izkoristiti nevednost upokojencev ter jih ogrožati za tistih nekaj lir, ki jih prejmejo. Zato pokrajinski sindikat upokojencev CGIL poziva mesečnega nemudoma prijavijo zlorabe policiji.